

DE PREANGERBODE

OGHTEND- EN AVONDBLAD

Hoofredacteur: TH. E. STUFKENS
Telefoon No. 311 en 195 (huis)

BETALINGSVOORWAARDEN

Abonnement per kwartaal . . . f 6.—
Alle abonnements- en advertentie-gelden zijn
bij vooruitbetaling te voldoen

ADVERTENTIE-TARIEF

f 0.30 per regel of per 5 woorden
met een minimum van f 1.20
Familieberichten minimum f 2.— p. plaatsing
Abonnements-advertenties ruim rabat

ADMINISTRATIE EN UITGAVE

N. V. „DE PREANGERBODE“
Bandoeng — Grootz Postweg 56 en 58
Telefoon No. 820

Mededeeling.

Door de voortdurende stijging der papierprijzen en van alle andere voor een dagbladbedrijf benoedigde materialen, alsmede door de verhoogde salarissen en loonen, zien wij ons genoodzaakt, den abonnements-prijs met ingang van 1 April a.s. te verhoogen tot f 7.50 per kwartaal.

Om dezelfde reden is het ons niet langer mogelijk, aan militairen beneden den rang van onderluitenant onze courant te verstrekken tegen den halven prijs. Hoe ongaarne wij dezen maatregel intrekken, welke wij jaren-lang handhaafden, noodzakelijk de omstandigheden ons hietoe.

De groote hoeveelheid copie dwong ons, den laatsten tijd uitbreiding te geven aan het aantal bladen onzer courant, wilden wij althans onzen lezers niet een gedeelte van het nieuws onthouden, waarop prijs gesteld wordt en daardoor ons blad minder belangrijk maken.

Kwamen wij enkele jaren geleden nog uit met 1 blad des ochtends en 2½ blad des avonds, in den laatsten tijd is het regel, dat wij met minstens 5 bladen per dag verschijnen. Onze lezers zullen dus begrijpen, dat eene verhoging van f 6.— op f 7.50 per kwartaal nog niet in verhouding staat tot de verhoging onzer exploitatie-kosten.

De Directie van „De Preangerbode“.

AVONDEDITIE

EEFSTE BLAD

Dit nummer bestaat uit vier bladen

Nederlandsch-Indië.

Kerknieuws.

Protestantsche Kerk: te Bandoeng morgenochtend 8 uur Maleische kerk (heer Samson) en 9½ uur Hollandsche (ds. De Vries); te Garoet geen kerk wegens ziekte van ds. Van Dyk.

R.K. kerk; Zondag 7 Maart:

6½ uur: Kindermis, waaronder kindercommunie; 7½ uur: Hoogmis met lijdensmeditatie; 9 uur: Stille mis met lijdensmeditatie; 9 uur n.m.: Kruisweg.

Maandag 4½ uur n.m.: Voorbereiding voor de eerste heilige communie.

Dinsdag 4 uur n.m. Bijeenkomst der meisjes van de 2de, 3de en 4de klas bij de Zusters.

Woensdag 4 uur n.m.: Bijeenkomst der jongens van de 2de, 3de en 4de klas bij de Zusters.

Donderdag 4 uur n.m. Bijeenkomst der jongens van de 5de, 6de en 7de klas.

Vrijdag 4½ uur n.m.: Voorbereiding voor de eerste heilige communie—Mariakrans.

Gereformeerde kerk (Naripanweg 11):

Morgen: Hollandsche dienst: 9½ uur v.m. (Dr. B. J. Esser van Poerbolinggo) 6½ uur n.m.: Dezelfde.

Zondagmorgen 8 uur: Zondagsschool.

Geref. kring te Soekaboemi:

Morgen Hollandsche dienst, 9½ uur v.m., ten huize van W. F. Heller.

Leger des Heils (Sumatrastraat)

Zondag v.m. 8 uur: Zondagsschool; 9½ uur: Heiligings meeting; 's Avonds 7 uur: Evangelische samenkomst.

Deze meetings worden geleid door luitenant-kolonel M. Visser.

Pensioenfondsen.

Wij vernemen, dat in principe is besloten de pensioenen van officiers-weduwen te verhoogen.

Echter is het nog niet bekend in welke mate en wanneer dit zal geschieden.

Men kan gereedelijk hietoe overgaan omdat het betrokken fonds „rijk“ genoeg is, zooals dat heet.

De pensioenfondsen van de mindere militairen zijn echter zeer arm, wat gemakke-

lijk een verklaring vindt als men weet, dat bij de oprichting er op gerekend werd, dat 10 pct. der onderofficiëren gehuwd zou zijn terwijl nu misschien wel 90 pct. getrouwd is.

Het rijk moet dan ook het fonds met groote subsidies bijspringen.

Naar Patris.

De gegradueerd ambtenaar der S. S., de heer Haremaker, heeft verzocht in April met buitenlandsch verlof te mogen ver trekken.

De hoofdamtenaar Cohen, chef der afdeeling Financiën der Staatsspoorwegen, vertrekt in Juni.

Los-emplacement Tjirojom.

Zooals we vermeldten, wordt a.s. Maandag het los-emplacement op Tjirojom in gebruik gesteld.

Van Pasir Kaliki af is een parallel-railbaan er heen gelegd, teneinde het hoofdspoor vrij te houden. Ter hoogte van Tjirojom is nog een tweede evenwijdige baan aangelegd, die aansluiting geeft op de zijsporen van Technisch-bureau „Soenda en Conserven-fabriek“.

Eerst-genoemde parallel-baan is haast doorgetrokken tot Andir en vangt ook de wagens van de zijsporen der petroleum-maatschappijen op, zoodat de beveiliging van de hoofdlijn op dit traject zeer veel vooruit gegaan is.

Naast den onafgebouwden kalkoven van Ang Sioe Tjiang strekt zich het flinke los emplacement uit.

Van de spoorbaan af gerekend liggen er twee opstel-sporen, voornamelijk voor het rangereen bestemd. Daarna volgen er drie paren spoorbanen die dienen zullen voor het opstellen der te lossen wagons, met vrij goede wegen er naast. Ze bieden in totaal ruimte voor pl.m. 90 wagons.

Verder is er nog het bestaande zijspoor naar het oude koffie-etablisement, thans rijstelmolen en opslagplaats voor den dienst van waterkracht en electriciteit, en twee idem, die ten gebruike van den magazijndienst der Staatsspoor dienen. De hier te lossen goederen worden met vrachtauto's naar de magazijnen vervoerd.

Dit dienstspoor — dat nog niet geheel gereed is — brengt dus ook een flinke ontlasting van het Bandoengsche emplacement.

Als de geadresseerden maar vlug genoeg lossen, wordt er op gerekend dat per dag drie convooitreinen van Bandoeng naar Tjirojom kunnen loopen om nieuwe series wagons aan te voeren.

Op het nieuwe emplacement, waar nog een stoomwals bezig was, de aangelegde wegen te effenen, is ten behoeve van het personeel een kantoor-gebouwtje neergezet, dat telefonische verbinding met Bandoeng heeft.

Tjirojom kan werkelijk voor het vracht-goederen-verkeer een heele opluchting worden en ook de wagen circulatie zal heel wat worden verbeterd.

Op dit emplacement maakt men voor het eerst gebruik van Amerikaansche wijsels, die ons minder praktisch dan de Duit-sche leken.

En valt verder maar weinig over te vertellen. De verdere afwerking staat onder leiding van den bouwkundige Harmsen.

We laten nog enkele bepalingen volgen, die wellicht voor ontvangers van goederen van belang zijn:

Te Tjirojom worden slechts wagen laden gen gelost, met uitzondering van die, bestemd voor de veemen, voor vervoerders die een eigen zijspoor hebben en voor die, welke noodzakelijk gelost dienen te worden aan verhoogde laadplaatsen en kopsporen (auto's, vee, enz.).

De geloste wagens mogen te Tjirojom niet opnieuw beladen worden.

De te lossen wagens worden den geadresseerden tegen *décharge* ter lossing aangeboden.

Zij moeten worden beschreven met den naam van den geadresseerde, den datum en het uur van gereed-staan ter lossing.

Vrachtbrieven en kennisgevingen van aankomst van de op Tjirojom te lossen wagenladingen worden gestempeld met „Lossen Tjirojom“.

Belanghebbenden betalen de vrachten c.a. voorloopig aan de goederenloods te Bandoeng en begeven zich vandaar met hun gekwiteerde vrachtbrieven naar Tjirojom, alwaar de zendingen in ontvangst kunnen worden genomen.

Wij hopen wel zeer in het belang van het goederen-verkeer ter plaatse dat Tjirojom moge beantwoorden aan het doel waarvoor het werd ingericht.

Millioenen-fantasiën.

Het bericht, dat de bekende millionaire Oey Tiong Ham van Semarang voornemens is, in Bandoeng zaken te gaan drijven, geeft aanleiding tot diverse geruchten omtrent aankopen van perceelen enz.

Zoo kwam ons thans weder ter oore, dat het perceel van den heer Van der Hoek aan de Aloon Aloon door Oey Tiong Ham begeerd werd. Er was bereids een bod van 7 ton op gedaan!

Wij kunnen evenwel uit de beste bron melden, dat het gerucht onjuist is.

Den heer Van der Hoek is nog nooit een dergelijk aanbod gedaan, en — dit kunnen wij eraan toevoegen — denkt er bovendien niet aan, het bekende perceel af te staan.

Een goed voorbeeld.

Wij maakten reeds melding van de vereniging „Djamiatoel Hasanah“, in het Maleisch „Koempoelan Kabaikan“ geheeten, welke hier ter stede door Hadji Effendi opgericht is.

Naar wij vernemen, zet de oprichter van deze nuttige vereniging zijn pogingen voort. Zoo heeft hij in de vorige maand op Malabar een lezing gehouden voor de opgezetenen van het land, die door 200 à 300 personen bijgewoond werd en veel succes had.

Een van zijn volgelingen, Raden Hadji Mohammed Djin, naib van het district Bandjaran, heeft in de zelfde maand in een bijeenkomst van lebeh's, die door 29 personen bijgewoond werd, het doel van „Djamiatoel Hasanah“ uiteen gezet; een goed voorbeeld voor andere naibs.

Het doel van de vereniging kan in het kort aldus weergegeven worden:

1o Godsdienst en eerbied voor het gezag.

2o Verbetering van de positie der vrouw.

3o Hulp in nood, nl. bij ziekte, overlijden, bevalling en zwaren arbeid.

De vereniging heft geen contributie.

Uit het Heilsleger.

Naar men ons meldt, verlaat de kapitein Bakker, beheerder van het militair tehuis aan den Ouden Hospitaalweg alhier, het Leger des Heils, om 15 dezer over te gaan in den kleinhandel te Garoet.

Deze week traden niet minder dan 5 officieren uit het Heilsleger. Oorzaak: de ontzettend karige bezoldiging.

Rijst-smokkelen.

Het is wellicht bekend, dat de groote weg Tjater—Lembang door militairen is afgezet, om het smokkelen van rijst naar Lembang tegen te gaan.

Nu wordt echter dagelijks rijst gesmokkeld over het pad, dat loopt van Tjater langs Kawai Domas, over den Tangkoeban Prahoe naar Lembang. Dit schijnt niet bekend te zijn, daar hier geen militairen patrouilleeren.

Gebrek aan werkvolk.

De klacht is te Bandoeng algemeen, dat er gebrek is aan werkvolk, vooral in de bouwbedrijven. Thans begint ook de electriciteits-maatschappij er mee te sukkel en: de menschen blijven bij bosjes weg en het gevolg is, dat het G. E. B. E. O. dagen achter is met haar werk.

De oorzaak moet gezocht worden in de omstandigheid, dat het gebruik van electriciteit zoo sterk toeneemt, zoodat de wegblijvers overal een baantje kunnen krijgen, o.a. bij den electriciteits-aanleg aan de Jaarbeurs en bij de S.S.

Genie.

Op verzoek is wegens overgang in 's lands burgerlijken dienst eervol uit H.M.s militairen dienst ontslagen de onderluitenant-magazijn-meester der genie O. Roelofsen.

Artillerie.

Overgeplaatst naar de militie-compagnie te Bandoeng en ter beschikking gesteld van den inspecteur der mobiele vestingartillerie de 1ste luitenant der artillerie A.C. Hofstee van de 1ste batterij 12 c.M. Hw. autotractie te Weltevreden.

Werkstaking in het leger.

Sedert Woensdagavond j.l. worden 38 inlandsche mindere militairen vermist van de 5de batterij der 2de afdeeling veld-artillerie te Tjimahi.

Genoemde batterij bevindt zich momenteel te Batoe. Djadjar voor het houden van schietoefeningen.

Dit „op straat gaan“ in massa moet bedoeld zijn als protest tegen een zgn. minder humane behandeling van den nieuwen batterij-commandant, den kapitein der artillerie Otto.

Ter aflossing.

Vrijdagmorgen met den trein van 6 uur 22 vertrok de 3de compagnie van het 9de bataljon infanterie uit Tjimahi naar Garoet, ter aflossing van de 2de compagnie van het 4de bataljon infanterie, die op den zelfden dag in Tjimahi terugkeerde.

De compagnie staat onder bevelen van den kapitein der infanterie Muller.

De commandant van het 9de bataljon was bij het vertrek van den trein op het station aanwezig, terwijl de muziek voor en tijdens het vertrek van den troep er lustig op los blies.

Drie grobaks vol!

Donderdagmiddag zijn in den achter het militaire hospitaal te Tjimahi gelegen kampong Bohong drie grobaks vol met hospitaal-kleding, spreien, enz., door de politie in beslag genomen.

Voor dat de politie den kampong inging, had een compagnie infanterie dezen omringd.

Deze goederen zijn vermoedelijk alle afkomstig van diefstal uit het kleding-magazijn van het hospitaal. Sommige zijn blijkbaar pas zeer kort geleden gepapt, daar ze waren voorzien van een nog zeer jong jaartal van indienststelling.

Alles is voorloopig opgeborgen bij den wedana van Tjimahi, die zal trachten, de daders te pakken te krijgen.

Publicatie.

De bepaling, dat een uitgever den plicht heeft, een exemplaar van hetgeen bij hem gedrukt wordt, ter hand te stellen aan het hoofd van plaatselijk bestuur, schijnt nog immer van kracht te zijn. Wij meenden, dat die sinds eenigen tijd was vervallen.

Assistent-resident Hillen te Bandoeng is er toe overgegaan, nauwkeurige controle te houden op de naleving van dit gebod, wat gansch niet overbodig is, daar de stad onzer inwoning den laatsten tijd heel vruchtbaar schijnt in het leveren van rood-gekleurde geschriften.

Wegens overtreding van boven bedoelde bepaling stond voor het landgerecht alhier terecht de bekende Alimin, die een brochure uitgaaf, getiteld „Louteren wij ons?“, in het Hollandsch en het Soendaneesch, een werkje, dat voornamelijk voor S.I.-ers was bestemd.

(Om eens te belichten, hoeveel ontwikkeling deze volksleider heeft, diene, dat de

De repeteerende breuk.

„Madame, ex isteine alte
Geschichte....“

Toen hij getrouwd was en gescheiden,
En w  r getrouwd en s  par  ,
Droeg hij een ha  t vol bitterheden
Door heel z'n verder leven mee;
Hij had een soos vol bittervinden,
Hij hield een auto en een hond,
En in z'n eenzaam eenigheidje
Bleef hij verbitterd, maar gezond.

Er waren heel wat wedu  vrouwen
En meer dan    n gescheiden vrouw
Die opgewekt avances maakten....
Haar lieve dwaasheid liet 'm lauw,
Hij had een kostelijk salaris,
Hij had een spaarpot op de bank -
Wat kon een vrouw hem anders geven
Dan ergernis inplaats van dank?

Totdat hij op een dommen avond,
Terwijl hij door een balzaal liep,
Een steppend meisje langs zag schuiven,
Dat weer iets in hem wakker riep.
Toen dronk hij zeven whisky sodas,
Toen sloeg z'n hart in laaien brand -
Een week daarna vroeg hij een foxtrot
Een week daarna vroeg hij haar hand.

Toen waren de gescheiden dames
En alle wedu  vrouwen boos;
Toen lachten alle bittervinden
En kwam hij niet meer op de soos.

Toen hij een maand of wat getrouwd was,
Begreep hij wat hij had gedaan....
En toen ze van z'n vrind ging houden,
Zijn ze weer van elkaar gegaan.

Nu, bij 't gejuich der wedu  vrouwen,
Zoekt hij z'n oude vrinden op;
Daar vindt hij in z'n ouwe hoekje
Z'n ouwe borrel met een k  p,
Tot weer een zomerzonneavond
Z'n dorre hart in bloesem zet....
En als het liedje hier geen eind had,
Begon er weer een nieuw couplet.

Zadok.

ndrechter hem vroeg: „Dus U erkent, die
ochure te hebben geschreven“ en de
ugere Alimin antwoordde: „Maar 't is
ch geen brochure meneer, want er staat
ch niets opruiends in!“...)

Heer Alimin werd desalniettemin veroor
seld tot 14 dagen gevangenis of f 100 boete.

Onlangs „kreeg“ S. Goenawan, chef-
ukker der *Kaom Moeda*, van den land-
chter f 35 boete voor het drukken en
rspreiden der brochure „Garoe  t
endjlong“, welke verschijning wij
dertijg vermeldten en waarvan geen
emplaar aan het hoofd van plaatselijk
stuur werd gezonden.

Ook Douwes Dekker wordt terzake van
n dergelijke nalatigheid vervolgd.

Kabelstoring.

Naar aanleiding van een kennisgeving van
Eastern Telegraph Coy, deelt de tele
aaf-dienst ons mede, dat wegens storing
n den kabel Australi  -Amerika vertraging
n de buitenlandse correspondentie is te
rwachten.

Postpakketten.

Volgens door den postdienst ontvangen
richt, verzoekt het bestuur der Nederland-
he Posten om de bij de postpakket-
ningen over te leggen douane-verklaringen
lledig in te vullen, d.w.z. de waarde
n elk artikel op te geven.

Van een kw  jen plant r.

„Jodocus“ schrijft ons:
Ik liep op Zijn *kebon*, zonder Hem ontmoet
hebben. Want als goede baas verbleef
j niet op Zijn onderneming: „Parantos
kat ka dojeuh“.
Op het zonnige bergpaadje, dat van Zijn
derneming naar betere oorden voerde,
am me een fikkie achterop, oogenscheinlijk
ordinair beestje, van origine wit, bij de
tmoeting echter *feldgrau*, met    n vuil
gje.
Fikkie zwom door *kali's*, klauterde jankend
en de steilste *galangans* en hield me trouw
telschap. Wie raakt niet georoerd door de
hankelijkheid van zoo'n beestje!? In een
atzinnig oogenblik zette ik fikkie in den
o en wij reden samen naar Bandoeng.
j voelden ons beiden *seneng*, zijn ontstoken
je had m'n voortdurende zorg.
Tot op een dag een jongmensch binnen
l en zei: „Dit fikkie is mijn fikkie“
arop we wreed gescheiden werden.
Hierbij zou het zijn gebleven, ware niet
Pa van dat jongmensch verschenen, die
vankelijk meende, de onaangename stem-
ing van „*balik ka contrac*“ op mij te moe-
afwentelen. Ik maakte wederom excuses
beloofde fikkie alsnog op den *kebon*

terug te brengen. Waarmee Hij instemde,
na nog gepoogd te hebben, fikkie tegen een
goed prijsje aan me te verkwallen.

Nog had ik den tijd niet gehad, fikkie
weder voor den terugtocht in het mobiel
te laden, of ik kreeg een onaangenaam
schrijven van den Geweldige. Eischte *sons*
phrase fikkie binnen 8 dagen op. Hetgeen
bovendien tot de onmogelijkheden behoorde
want fikkie had het zwaar in den buik.

Ik schreef dan ook terug: „Mijnheer, je
kunt het me doen“.

Waarop ik voor den commissaris werd
geroepen, beschuldigd van diefstal op fikkie.
De commissaris had nog geprobeerd, de
zaak te sussen, waarop Napoleon dreigde
met een brief aan den Procureur G eneraal.

Mijnheer de Redacteur, U, die inzake
scheepsberichten, muilkorf-ordonnantie en de
Soekaboemische zoo nauw in betrekking tot
Justitie en Planters staat, help me uit deze
impasse. Wat moet ik tegen zoo'n kwajen
theeboer beginnen?

En als U me al niet uit de gevangenis kunt
houden, geef me dan tenminste raad, hoe
ik mij met succes daarover kan wreken.

Een kweekerijje van heliopeltis op de
grens van zijn perceel of zou een *hint* aan
Semaon meer uitwerking hebben?

Waarde Jodocus? - Wij zonden heden
aan Uw adres een wandspreuk, in gulden
letteren uitgevoerd: „Mensch, erger U niet.“

En overigens: er zijn nog fikkies genoeg
op de wereld Over een maand kunt Ge
er drie van ons overnemen - de hond van
den 2den redacteur heeft pas geworpen.

Weerbericht.

Temperatuur:
Heden 6 1/2 uur v.m. 19,8 C.
1 uur n.m. 26,4 C.
Regenval: 11,1 m.m.

Scheepvaart.

Het ss. *Tjilatjap* vertrok 4 dezer van
Singapore en kan 6 dezer om 5 uur in
den namiddag te Priok worden verwacht
Het ss *Vondel* is 5 dezer te Soerabaja
aangekomen.
-Het ss. *Banda* is 4 dezer te Priok gearri-
veerd.

Uit stad en gewest

Onaangename vergissing.

Men schrijft ons uit Tjiandjoer:
Dat in een rechtszaak als de Garoetsche
of als die van Tasikmalaja, waarin zooveel
personen betrokken zijn, wel eens een on-
schuldige wordt gearresteerd, spreekt bijna
van zelf. Doch als het gebeurt, zoals mij
eenige dagen geleden een geval ter oorekwam,
is dat voor de betrokkenen op z'n zachtst
uitgedrukt al z  r onaangenaam Tijdens de
behandeling der *Djimat* zaak te Tasikma-
laja werd door    n der beklagden de
naam van Hadji Saban genoemd, als mede
betrokken in den *Djimat*-handel.

Op last liet de A.R. van Tjiandjoer aan
den assistent-wedana van Tjiandjoer vragen
of hij zekere Hadji Saban wist te wonen,
want bovengenoemde beklagde was ook
van Tjiandjoer afkomstig. De assistent-
wedana wist, dat in kampong Rantja Bali
een Hadji Saban woonde, doch niet of deze
in den *djimat*-handel betrokken kon zijn.

Eenige dagen later gaf de A.R. hem last,
genoemden Hadji te arresteren en voorloopig
in de gevangenis op te sluiten. Dit geschiedde
en den volgenden morgen werd aangehou-
dene doorgezonden naar Tasik.

Hier aangekomen, werd hij weer dadelijk
gevangen gezet, zoodat iemand, hem door
zijn vrouw nagezonden met wat geld, niet
meer bij hem werd toegelaten. Genoemde
arrestant, was n.l. toen hij gearresteerd werd,
pas van een reis teruggekeerd en in slaap
broek gekleed.
Een paar dagen later kreeg de assistent
wedana last de *kitab* van den arrestant in
beslag te nemen en naar Tasik op te zen-
den. Zondag 22 Februari keerde Hadji
Saban met zijn *kitab* in Tjiandjoer terug,
het [was] gebleken, dat bovengenoemde be-
klagde een andere Hadji Saban had be-
doeld.

Ondertusschen had Hadji S. een nacht
in de boei te Tjiandjoer en een week in
't gevang van Tasik doorgebracht. Te be-
grijpen is, dat de familie-leden van
genoemden Hadji in 't geheel niet te
spreken zijn over deze behandeling. En
de vraag rijst dan ook onmiddellijk: is hier
niet te onbesuisd opgetreden, is hier niet
te vroeg gearresteerd? Juist zulke gevallen
worden immers gretig aangegrepen door de
volks (mis) leiders om de kloof tusschen
de bevolking en hun bestuurs-ambtenaren
te verwijden.

Handel en Industrie

Nabours.

Batavia, 4 Maart.

50/�� Ind. l. '17	85-85 1/2
Tijlangla	90
Certific.	214
Kol. Bank	234 235
1 mnd.	336 1/2 237 1/2
Handelsbank	276
1 mnd.	278-279 1/2
n. e.	249 1/2-250
1 mnd.	252
Uniebank n. e.	107
H. V. A.	607 1/2
1 mnd.	616-617 1/2
N.I.S.	220
b. u.	200 1/2
1 mnd.	201 1/2-202 1/2
S.J.S.	134
Unie 1 mnd.	279 1/2
Insulinde o. e. 1 mnd.	214
Oilmills	202 1/2
Boengameloer	165
Wilhelmina	120

Dagelijksch koersbericht

van de effecten-notering der
Handels-vereeniging.

Onder de auteurswet van 1912.

Nadruk verboden. Niet in den handel.

Batavia, 6 Maart.

Afgedaan Aange-
Laag Hoog Gevr. boden.
Koers. Koers. voor: voor:

Obligaties.				
Ind. leen.	'15	-	86 1/2	89
"	'16	-	85 1/2	86
"	'17	-	85 1/2	86
"	'19	-	98 1/2	98 1/2(?)
Malangbong	-	-	89 1/2	90
Tandj. Z.	-	-	-	90
Soekawarna	-	-	86	90
Triplex kisten	-	-	85	92 1/2
Sedep	-	-	95	98
Delispoor	-	-	101	-
Halimoen le l.	-	-	86	90
" 2e l.	-	-	-	90
W. J. Prauw	-	-	95	98
Tijlentab	-	-	100	-
Concordia	-	-	94 3/4	96
Pr. Veer K. Mas	-	-	98	99
4 1/2 Gem. Band.	-	-	92 1/2	97 1/2
6 1/4 N.I.S.E.K.	-	-	90	100
Gedeh	-	-	100	-
Aniem	10 1/2	10 1/2	-	-

Aandeelen				
Java Bank	-	-	314	317
Certificaten	215	215	214 1/2	216 1/2
1 mnd	-	-	216	217
Hand. B. o. e.	277	278	276 1/2	277
1 mnd.	279 1/2	280 1/2	279 1/2	280
n. e.	250	250	250	251
1 mnd	252 1/2	253	252 1/2	254
Kol. Bank	236	236	235 1/2	236
1 mnd	238 1/2	238 1/2	238	238 1/2
Amst. Bank o. e.	-	-	187 1/2	-
Escompto o. e.	144	142	141 1/2	142 1/2
n. e.	-	-	136	-
Cert. n. e.	142	142	136	137
Procl. bank o. e.	-	-	104	106
n. e.	-	-	99	102
Unie bank o. e.	-	-	111	114
n. e.	-	-	106	107 1/2
H. V. A.	608	608	608	610
1 mnd.	615	615	614	615
Internatio	-	-	280	283
Lindenteves	-	-	185	190
B. Kinine	896 1/2	899	896	899
1 mnd.	-	-	900	910
Unie	279	279 1/2	278 1/2	279
1 mnd.	280	281	280 1/2	281 1/2
Java Ch. Jap lijn.	-	-	312	318
1 maand	-	-	313	321
Rott. Lloyd	-	-	290	-
K.P.M.	-	-	232 1/2	237
N.I.S. o. e.	-	-	218	221
1 mnd.	-	-	220	223
b. u.	-	-	200	205
Delispoor	-	-	202 1/2	-
S. G S o. e.	-	-	165	-
Poerworedjo	-168 1/2	168 1/2	168	169
1 mnd.	169	169	169	170
Basilam	-	-	185	192
Bodj. Datar	-	-	180	190
B. Meloor	-	-	180	195
Goalpara	-	-	725	-
Kertamanah	-	-	405	-
Mandaling	-	-	145	147 1/2
Maswatie	-	-	225	270
Tijlentab	-	-	595	610
Olief Insul. o. e.	212 1/2	212 3/4	212 3/4	215
1 mnd	-	-	214	215 1/2
n. e.	-	-	200	-
Oilmills o. e.	204	204	204	206
1 mnd.	203	205 1/2	205 1/2	206
n. e.	175	175	175 1/2	175 1/2
1 mnd	177	177	177	178
Sedijomadjo	-	-	108	112
N.I.K.A.S.	210	210	210	212 1/2
T. B. Soenda	-	-	165	170
Portl. Cement	-	-	150	160
Simau	356	356	355	357 1/2
1 mnd.	-	-	357 1/2	365
Tarakan	-	-	282 1/2	290
1 mnd.	-	-	285	290

De Amsterdamsche Beurs.

Amsterdam (*Aneta*), 1 Maart.

Certificaten	215 1/2
H. V. A.	619 1/2
Poerworedjo	172 1/4

De Singapoere-markt.

Singapore (*Aneta*), 5 Maart.

Op de rubberveiling werden 945 tons
aangeboden. Hiervan werden 557 tons
verko  t.

Sheets werden gedaan tegen 107 tot 110 1/2
en cr  pes tegen 105 tot 107 dollar cents per
Engelsch pond.

Coprah noteerde 29 dollar per picol.
Witte peper werd afgedaan tot 71 en
zwarte tot 43 dollar per picol.

Witte suiker noteerde 48 en bruine 44 1/2
dollar per picol.

In de olie.

Naar men ons medeelt, zal de heer Flohil,
ingenieur der S. S., bij de Oliefabrieken
Insulinde in dienst treden.

De scheikundig ingenieur Dr. Pfeiffer,
vroeger bij een houtaankap maatschappij te
Semarang werkzaam, is s  dert kort geplaatst
op de oliefabriek „Sentomo“ te Kediri.

In de makelaardij.

Naar men ons meldt, gaat de heer J. J.
Avink, vertegenwoordiger der Semarangse
Zee en Brand Assurantie Mij. alhier, primo
April over naar het makelaarskantoor
Sytsma en Co., om met den heer B. A.
Hamminga als leider van het Bandoengsche
filiaal van genoemde firma op te treden.

Kedaton Pleret.

Dezer dagen meldde een Haagsch tele-
gram dat de Cultuurmaatschappij Kedaton
Pleret het aanzienlijke dividend van 250 pct.
uitkeerde.

Dit cijfer heeft blijkbaar de aandacht
getrokken, want gisteren werd het in de
vergadering van den gewestelijken raad der
Preanger Regentschappen, bij het debat
over de suikermotie, ter sprake gebracht.

Tegenover de   groote winsten, door de
suikercultuur tegenwoordig gemaakt, stelde
de heer Blekkink de zware belastingen van
deze cultuur geheven, zoodat niet minder
dan 64 pct. van de winst in de schatkist
vloeit en het land ten goede komt.

In verband met deze opmerking wees
de heer De Rijk van der Gracht op het
dividend van 250 pct., uitgekeerd door
Kedaton Pleret.

De heer Blekkink antwoordde dat dit
een zeer exceptioneel geval was.

Zoo is het ook inderdaad. De Cultuurmij.
Kedaton Pleret heeft een kapitaal van
f 300.000. Jarenlang heeft zij geen dividend
uitgekeerd, doch de winst gebruikt voor
uitbreiding en verbetering van de fabriek.

Een verzoek tot vergrooting van het
kapitaal, indertijd gedaan, werd afgewezen,
waarschijnlijk in verband met het belasting-
vraagstuk.

Het gevolg is geweest, dat bij een kapitaal
van f 300.000 de onderneming thans een
waarde heeft van ongeveer 1 1/2 miljoen,
waarmede het hooge dividend verklaard is.

Perceels-verkopen.

De twee perceelen van den heer B. J. B.
Antony, gelegen aan het begin van den Na-
ripanweg, Westzijde, zijn voor f 25, 200 (?)
verko  t aan de Bouw Mij. „Papandajan“.

Voor f 23,500 is aan mej. Ch. J. Weijhardt
overgedaan een huis aan den Logeweg, dat
toebehoorde aan mevr. E.F.J. van Reekum
geb. Olislager.

De vijf perceelen aan den Bragaweg, ei-
gendom van den heer R. C. A. la Volpen,
zijn ingebracht in de naamloze vennoot-
schappen „Woning Mij. Napoli en Italia“.

De totale inbrengsom bedraagt... f 33,000 (!).
Een perceel aan de Lengkongweg is door
de erven J. Schwartz voor f 20,000 overge-
daan aan vrouwe M. Heller.

Het hoekperceel Sumatra- en Niasstraat is
niet verkocht aan dr. Hovenkamp, doch aan
diens broeder, de heer G. R. Hovenkamp,
administrateur der suikerfabriek „Tasik
Madoe“.

TELEGRAMMEN

Buiten- en binnenlandsche telegram-
meldienst van de „Preangerbode“.

De Fransche spoorwegstaking.

Parijs, (*Reuter*) 1 Maart.

Millerand deelt mede, dat een verbetering
is ingetreden bij alle spoorwegen. Het
verkeer in het Noorden is normaal; daar
zijn de lieden aan het werk gegaan. Het
bestuur van de vakvereeniging van spoor-
weglieden bij den Midi-spoorweg verwierp
de staking.

Parijs (*Rt. Havas*), ongedateerd.

De oproep voor een algemeene staking
van alle beamten van de Fransche spoor-
wegen, heeft niet die uitwerking gehad als
de leiders wel hadden gehoopt. Op ver-
schillende plaatsen weigerden de arbeiders

Hoofdartikelen: De Verhouding van de Erfpacht tot het Werkvolk. Rede, gehouden door den Heer T. Ottolander in de Algemeene Vergadering van de Afdeling Bergcultures der Vereeniging tot Bevordering van Landbouw en Nijverheid te Djember, op 27 Februari 1920, Arbeidsverhoudingen in de Vorstenlanden. Over de Vorming van het Melksap van Hevea Brasiliënsis. Voordracht, gehouden 25 Februari 1920 voor de Algemeene Vergadering der Rubberplantersvereeniging te Bandoeng, door Dr. W. Bobilioff. Uit Buitenlandsche Bladen: Nieuwe Vezels-Alcaloïden uit de Kina. De Export van onze Nederlandsche Zuivelproducten. Uit Indische Bladen: Uitkomsten van eene Oriënteerende Groenbestedingsproef voor Mais, door M. Crinice le Roy, Vergaderingen Jaarverslag Oliefabrieken Insulinde, Verslag der Algemeene Vergadering der Malangache Landbouwvereeniging, De Effectenmarkt. De Indische Productenmarkt. Mutaties en Personalie. Laatste Nieuws: Verslag der Algemeene Vergadering der Rubberplantersvereeniging te Bandoeng op 25 Februari 1920 Singapore Rubbermarkt.

Planters, leest het Algemeen Landbouweekblad voor Ned. Indië!

747c

Lembangsche melkerij URSONE

onder beheer van een eigen veearts
heeft altijd beschikbaar

ZUIVERE KOEMELK

Tel. Bandoeng 119 Lembang 5
305

Advertentien.

Gehuud:

Ir. D. van Ameijden van Duym

en

W. H. J. van de Water.

De Heer en Mevrouw van Ameijden van Duym—van de Water bedanken, ook namens hunne wederzijdsche familie, voor de wel bewijzen van belangstelling bij hun huwelijk ontvangen.

1418

Heden bereikte ons het smartelijk bericht van het overlijden te Southampton op den 16en Februari j.l. van onzen innig geliefden echtgenoot, zoon, broeder, behuwdzoon en behuwbrouder.

Charles Antoine Monod de Froideville
in den ouderdom van 51 jaren.

J. R. Monod de Froideville-
Buitin Schaap

Namens de verdere familie

Mr. W. E. Monod de Froideville.

Eenige en algemeene kennisgeving.
Semarang, 2 Maart 1920. 1878

Hiermede vervullen wij den treurigen plicht kennis te geven van het overlijden te Southampton op den 16en Februari 1920 van onzen Hooggeachtten Compagnon den WelEdelGeb. Heer

Charles Antoine Monod de Froideville
in den ouderdom van 51 jaar.

W. F. C. van Oordt.
A. C. Kuiper Jr.

Samarang, 2 Maart 1920 1879

Spouts

vervaardigd uit turnplate (het bekende metaal voor spouts) in diversen soorten.

Concurreerende prijzen.

154 Boengsoeweg 14 Tel. 411.

WE ER ONTVANGEN

Corona Reisschrijfmachines

N.V. Kantoorboekhandel v h A. C. NIX & Co.
BANDOENG — SOENIARADJAWEG — TELEFOON No. 409.

93

dariteit met de stakende havenarbeiders in Nederland.

Den Haag (Aneta), 6 Maart.

De National Seamen's Union of England zegde den beiden organisaties van havenarbeiders belangrijken financieelen steun toe.

De federatie verzocht den Argentijnschen havenarbeiders te beletten, dat de bemanningen der geboycotte Nederlandsche graanschepen die schepen bunkeren en laden.

De vlieg-ongelukken bij de Marine.

Den Haag (Aneta), 6 Maart.

De Marine stelde een commissie samen, welke een onderzoek moest instellen naar de oorzaken van de jongste vliegongelukken bij de Marine. Voorzitter dezer commissie is de heer Kaptein, ondervoorzitter der Koninklijke luchtvaart-vereeniging.

Vechtpartij.

Amsterdam (Aneta), 29 Febr.

Zaterdagavond heeft een geweldige klop-partij plaats gehad in de Karnemelksteeg met de politie. Burgers hinderden bij de arrestatie van beschonkenen. Aan weerszijden werden revolverschoten gelost. Hierhaalde malen werden charges uitgevoerd op het Damrak en in de Warmoesstraat. Het bleef lang onrustig.

Verscheidene personen werden verwond.

Mutaties.

Buitenzorg (Off.), 5 Maart.

Verleend wegens langdurigen dienst één jaar verlof naar Europa aan den ingenieur 2de klasse bij de B. O. W. De Vos; wegens langdurigen dienst één jaar verlof naar Amerika en Europa aan het lid der weeskamer te Weltevreden Cordesius; wegens zevenjarigen dienst negen maanden verlof naar Europa aan den onderwijzer 1ste klasse Zitwing, ingaande 2 April; wegens achtjarigen dienst tien maanden verlof naar Europa aan den commies 3de klasse bij den postdienst Vorst, ingaande 10 Maart.

Ontheven op verzoek als lid tevens voorzitter van de technisch onderwijs commissie De Voogt, gepensionneerd generaal-majoor, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd tot voorzitter der commissie Damme, thans lid; bij den dienst der S. S. tot hoofdstationshoofd Smith, thans stations commies bij dien dienst; tot landrechtter Tegal Monod de Froideville, gepensionneerd assistent resident; bij het departement van L. N. en H. tot tijdelijk 1ste commies Warnas, thans hoofdcommies bij den dienst der Banka tinwinning; tot tijdelijk buiten gewoon voorzitter der landraden te Bonthain Djeneponto en Takelar mr. De Kruijff, thans tijdelijk buitengewoon voorzitter van den landraad te Sidoardjo.

Belast met de waarneming der tijdelijke betrekking van hoofd-vertaler op het kantoor voor Chineesche zaken Trittel en wel ingaande 28 Februari; bij de Poeloe Laoet-mijnen, tijdelijk met de waarneming der betrekking van bouwkundig hoofd opziener Bauer; met de waarneming der betrekking van ambtenaar 2de klasse bij de centrale kas Riekerk, laatstelijk griffier bij den landraad te Tandjong Pinang; met de waarneming der betrekking van tijdelijk buitengewoon voorzitter van den landraad te Sidoardjo mr. Paehlig, thans tijdelijk gesteld ter beschikking van den president van den raad van justitie te Padalarang.

Gesteld met den titel van adjunct-controleur voor agrarische aangelegenheden in het gewest Batavia tijdelijk ter beschikking van den resident van Batavia Bitterberg, en wel met ingang der maand Februari; tijdelijk ter beschikking van den directeur van L. N. en H., om te worden belast met werkzaamheden op diens departement, Kiemeneij, thans archivaris expediteur op het kantoor van den regeerings-commissaris voor Inlandsche en Arabische zaken.

Aneta dienst

De maand salaris-extra.

Weltevreden, 6 Maart.

Het Bat. Nieuwsblad meldt, dat de regeering den minister van Koloniën telegrafisch verzocht de beslissing inzake de toekenning van de maand salaris extra, met het oog op den nijpenden nood te bespoedigen.

Het antwoord hierop wordt nu in den loop van de volgende week verwacht.

Dr. Hazen.

Weltevreden, 6 Maart.

Dr. Hazen is bij besluit van 5 Maart op verzoek eervol ontslagen, onder de bijzondere dankbetuiging van de regeering voor de gewichtige diensten, door hem aan land en volk bewezen.

Een onderhoud met Baars.

Medan, 6 Maart.

Een redacteur van de Deli Courant had een onderhoud aan boord van de Oranje met Baars die bij de gemeente Semarang benoemd is.

iets te maken te hebben met de plannen der extremisten. En de oproep van de regeering van vrijwilligers, teneinde de stakers te vervangen, heeft een groot succes gehad.

De regeering legde weder de tijdens den oorlog geldende beperkende bepalingen voor het kolonverbruik op, en gaf last tot een vroeger sluiten der hotels, restaurants, cafés en andere publieke gemakkelijheden te Parijs. Bevelschriften zijn uitgevaardigd voor de arrestatie van agitators, die de spoorweglieden aanspoorden, de mobilisatie orders niet op te volgen.

Flandin, gemachtigde van het departement van Luchtvaart, heeft op zich genomen een groote organisatie in het leven te roepen welke een dienst met vliegtuigen onderhoudt voor het vervoer van brieven en telegrammen, voor het geval de staking zich uitbreidt.

Vandaag worden geregelde lucht-diensten tusschen Parijs, Lille, Brussel, Dyon, Lyon, Marseille, Tours, Bordeaux en Londen geopend en morgen zal een andere dienst worden ingesteld naar Nancy en Straatsburg.

Parijs (Rt. Havas), ongedateerd.

De Fransche spoorwegstaking is voorbij.

Nadat een conferentie was gehouden door Millerand met de directeurs der spoorwegen en de afgevaardigden van de Federatie van spoorweglieden, werd schriftelijk aan de afdeelingen den last gegeven het werk te hervatten.

De voornaamste voorwaarden, waarop het conflict is opgelost, waren opgesteld door Millerand en zijn door de spoorweglieden geaccepteerd, na een korte bespreking.

Er zijn arbeiders die geen betaling wenschen te ontvangen voor den tijd, gedurende welken zij gestaakt hebben.

Het ontslag der arbeiders, die weigerden naar het werk terug te keeren, is ingetrokken; de straffen, welke opgelegd zijn en alle andere kwesties zullen nog eens onder de oogen worden gezien, in den geest van rechtvaardigheid.

Gedenkwaardige plechtigheid.

Parijs (Rt. Havas), ongedateerd.

President Deschanel vertrok gisteravond per trein uit Parijs naar Bordeaux, vergezeld van de ministers van Landbouw en Koloniën en den onderminister van Binnenlandse zaken, teneinde de plechtigheid bij te wonen van de herdenking der historische zitting der Nationale Vergadering in Bordeaux in 1871, toen de afgevaardigden van Elzas Lotharingen protesteerden tegen het verdrag van Frankfort.

Parijs (Rt. Havas), ongedateerd.

President Deschanel, vergezeld van Maarschalk Pétain, was gisteren in Bordeaux tegenwoordig bij de herdenking van den 49sten jaardag van het plechtige protest, door een deputatie uit Elzas Lotharingen op den 1sten Maart van het jaar 1871 gedaan tegen de scheiding van dat gebied van Frankrijk. Dit was de eerste officiële reis van den nieuwen president.

In den namiddag had een gedenkwaardige zitting van de Nationale Vergadering plaats, in het Grand Theatre te Bordeaux; zij was identiek aan de zitting van 1871 en de deputatie uit Elzas Lotharingen nam plaats in de zetels, welke werden ingenomen door hun voorvaderen, 49 jaren geleden.

Toen president Deschanel de zaal binnentrad, stond de geheele vergadering op en zong de Marseillaise.

In een welsprekende redevoering vergeleek hij de geschiedenis van 1870/71 en de overwinning van 1920. Hij sprak van Frankrijk's poging tot herstel van zijn voorspoed en tot waarborg van zijn bestaan.

Deschanel voegde eraan toe: „Bij onze 49 miljoen dooden, bij onze vernielde departementen, in tegenwoordigheid van Elzas en Lotharingen en bij onze voorvaderen en onze kinderen zweren wij, niet te overleven, zonder voor Frankrijk de volledige zekerheid te hebben verkregen, welke zijn heldenmoed en geest verdienen.”

Gezants-benoeming.

Londen (Reuter), 1 Maart.

(Officieel) Sir Auckland Gedes is benoemd tot Britsch gezant in de Vereenigde Staten.

Uit de Straits.

Singapore (Aneta), 5 Maart.

In verband met de hevigheid van de reukten en plagen in Johore, verzochten de planters aan de regeering der Gefedereerde Staten, om een departement van Landbouw in Johore in te stellen.

De havenstaking.

Den Haag (Aneta), 1 Maart.

De havenarbeiders in Argentinië boycotten de Nederlandsche graanschepen, uit soli-

MOEDERS!

Heeft Uw kind

KINKHOEST,

slijmhoest, of is het verkouden en hoest het steeds, geef het dan

ANGA-SIROOP.

Dit is de genezende en verzachtende siroop voor hoestende kinderen van eiken leeftijd.

Prijs per flacon f 2.15.

Fabrikant A MIJNHARDT, Pharmac. Fabriek ZEIST-Holland Kantoor der Hoofdvertegenwoordiging voor Nederlandsch Indië te MEDAN (DELI) Kesawan.

Verkrijgbaar bij Apothekers en Drogisten 1384

GYMNASTIEK-, MUZIEK- en TOONEELVEREENIGING

„OLYMPIA“

JAARLIJSCH UITVOERING

op 13 MAART 1920

in de Sociëteit CONCORDIA

Aanvang 9 1/4 uur precies,

NA AFLOOP BAL.

Elk lid heeft recht op een Familiekaart en twee Tickets welke kaarten van af Maandag 8 Maart persoonlijk dan wel door tusschenkomst van anderen te bekomen zijn bij den Thesaurier den Heer H. HOMMERS, Gedong 9 No. 15 van af 4 tot 7 uur n.m. Toegang tot de uitvoering en recht op tickets worden alleen verleend op vertoon van Maandkaart over Maart 1920.

N.B. ZWART op den dansvloer verplichtend voor de polonaise en de drie daaropvolgende dansen.

Nadere inlichtingen verstrekt gaarne

1411 Het Bestuur.

Wegens spoedig vertrek naar Europa zeer billijk te koop:

Prachtig Fransch porc. eetservice (goudband) compl. voor 12 pers. met bijbeh. bouillon en mokkakopjes f 150.—

Levensgrote Marmerbuste „Illusion“ van Ernst Teger met massieve gecaun. zuil f 100.—
Fotoestel 13x18 Goetz dubb. anast. Dagor 6,8 Crp. afst. 21 cm; 6 koperen dubbelchassis; aanzet voor groote portr. en voor panorama met geelfilter, statief zwartl. tasch f 250.—
Vergrootingskoker opvouwbb.; 13x18 op 30x40 of 9x12 op 24x30 in cart. doos f 25.—
Gaëmaill. fotochaal 30x40 f 5.50

Inlichtingen Dr. VAN DER BUSSCHE, 8-9 en 5-6 uur. Oud Merdika 13. 1431

N. V. Djoejasche Machinehandel te Djoejakarta

Op de heden gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders is de balans, winst- en verliesrekening over het jaar 1919 goedgekeurd en het dividend bepaald op:

20 0/0

Tegen intrekking van dividendbewijs No. 2 kan hierover worden beschikt ten kantore der N. V. dan wel bij de Ned. Ind. Escompto Mij te Djoejakarta.

Djoeja, 3 Maart 1920. 1400

Bij den Dienst der Staatsspoor- en tramwegen (Eenvoudige Lijnen) bestaat gelegenheid tot plaatsing:

- van personen van elken landaard, voorsien van een Kleinambtenaarsdiploma, in administratieve dienst;
- van personen als Tramcontroleurs. Sollicitanten, liefst in persoon met medensaming van diploma's of getuigschriften, zich te wenden tot het Hoofd van den Dienst van Eenvoudige Lijnen Molenvliet Oost No. 3 Weltevreden. 1436

Handel. Mij. De Bas & Co

De TEGELFABRIEKEN te:

Weltevreden, Tanahabang 87, Bandoeng, Pasir Kaliki 55, Djoejakarta, Kadasterweg, Soerabaja, Dindojo 88.

Leveren op bestelling:

Marblon (kunstmarmer), Terrazzo, Bloemtegels, effen Cementtegels, Glazuurtegels, enz. in elke gewenschte hoeveelheid en in den kortst mogelijken tijd. Prijzen op alle plaatsen gelijk. 1414

TE KOOP

een Eigendomsperceel

gelegen aan den grooten Postweg te Andir, bij de spoorbaan, groot 14370. M² met daarop staande billiken woning met bijgebouwen en stallen. Terrein beplant met 150 klapperboomen en vele andere vruchtboomen, uitmuntend geschikt voor fabrieksterrein, ad f. 2,50 per M².

Te bevragen N. V. Bandoengsche Administratie Maatschappij, Bragaweg 14 1432 Telefoon 683

KISTENPLANKEN

Te koop Gevraagd,

voor geregelde afname kistenplanken; afmetingen 170 x 0.10 x 0.05 M. Aanbiedingen met opgave van houtsoort, prijs enz onder No. 1418 bureau Pr. Bode.

Kliniek Huize Insulinde.

Javastraat Oost 9 — Bandoeng voor chirurgische, synaecologische en verloskundige patiënten.

Correspondentie te richten aan Zuster COOSMANN Consulteerend chirurg-arts G.F. MERZ. 1392

Spreekuur dagelijks 5 — 6 's namiddags.

EUROPEESCHE KLEEDING

te koop aangeboden (kleine maat)

- Bestaande uit:
1. Nieuw bruin damesmantelpak.
 1. Blauw damesmantelpak.
 1. Grijs overmantel (voor dame).
 1. Nieuw heerenrok-Costuum.
 1. Nieuw gekleede zwarte jas, diverse broeken en vesten.

Te bezichtigen Zondag 7 dezer van 9-12 uur Kamer No. 19 Hotel „BERGLUST“, Tjimahi. 1383

DROSTE-CACAO

Hoogste Voedingswaarde

219 b. Importeur

G. HOPPENSTEDT.

MELKERIJ „DAGO“

Lever 2 x daags. 1430

Volle zuivere melk.

Te Koop Gevraagd:

1 BUICK 4 Cylinder

zich te wenden tot bureau Pr. Bode 1416

Gevraagd

Voor een groot kantoor te Soerabaja wordt gevraagd

Een **ASSISTENT** bekend met boom en afscheepzaken tegen flink salaris en ruime gratificatie.

Brieven onder No. 4073 a bureau Soerab. Handelsblad. 1417

CARL SCHLIEPER-BANDOENG

Nieuwe Aanvoeren.

Prima kwaliteit werktuigen

TJAP

Onze bekende gereedschappen

aambeelden, b ankschroeven hamers, vijlen, spiraalboren, snijgereedschap, kraanzagen, trekzagen, enz.



independent mark

patjols, patjolvorken, spaden, schoppen, bijlen, kapmessen, pikhouweelen, breekijsers, potardeerijzers, enz.

HANG- en SLUITWERK

139

Goedkoop Wonen.

TE KOOP

te TJIMAH

Een NIEUW degelijk gebouwd steenen huis, bevattende voorgallerij, achtergallerij, drie kamers en bijgebouwen, voor slechts f. 6250 — Erf groot 759 M² Op dit perceel is een hypotheek, die er op kan blijven staan.

Te bevragen N.V. Bandoengsche Administratie Maatschappij, Bragaweg No. 14 1398 Telefoon 683

In Centrum der Stad

TE KOOP

Twee groote steenen heerenhuizen te zamen 14 kamers met bijna een bouw eigendomsgrond (totaal 7452 M²) waar op nog drie huizen gebouwd kunnen worden. Kripsom alles te zamen voor slechts f 60.000.— vrij op naam. Te bevragen N. V. Bandoengsche Administratie Maatschappij, Bragaweg No. 14, Telefoon No. 683. 1399

TE HUUR

met 15 April een huis voor f 160.— per maand in het centrum der stad en met 1 April een huis voor f 200.— per maand. Te bevragen bij de N. V. Bandoengsche Administratie Maatschappij, Bragaweg No. 14, Telefoon No. 683. 1397

Gezocht

Leeraar Engelsch voor opleiding praktijk-diploms.

Brieven onder No. 1442 Pr. Bode.

Te Koop Gevraagd:

BUICK 4 Cylinder

DOOR:

N. V. BANDOENGSCHE AUTOHANDEL Dir: K. A. van der HOEK BANDOENG. 1415

GEVRAAGD

Leverig van allerlei soorten kinabast

SOCIETA MARM ITALIANI SOERABAJA. 1358

Nederlandsch Indische Effecten- en Prolongatiebank. BATAVIA.

Telegram-adres: „BANK EFFECT“.

BELAST ZICH MET:

- Uitvoering van Effecten-orders.
- Beleening van Effecten.
- Vorming van Naamloze-Vennootschappen.
- Inbreng van Ondernemingen of Bedrijven in Naamloze-Vennootschappen.
- Plaatsing van Obligatieleeningen.

Effectenorders kunnen zonder meerders kosten worden opgegeven door bemiddeling van de Agentschappen der N. I. Escompto-Maatschappij.

25

Op 15 dezer wordt gevestigd de

N.V. Transportonderneming en Expeditiekantoor VAN HALL & Co.

Weltevreden-Goenoengsari 50, Telefoon 603

Bandoeng, Hoek Naripanweg tegenover Kulji & Versteeg achter Denis

BEWAREN, VERHUIZEN, VERPAKKEN EN VERZENDEN GOEDEREN, MEUBILAIR, ENZ. ENZ.

Verpakken geschiedt onder toezicht van Eur Embaleur. Garantie tegen brekage.

Goederen worden goed en droog bewaard en tegen brandgevaar verzekerd. Bij overplaatsing van buiten naar Batavia worden de goederen bij aankomst van de boot direct behandeld en zoo noodig door ons tegen billijken prijs opgeslagen, mits ons tijdig getelegrafeerd worde. Belasten zich ook met het afhaken en brengen van goederen aan boord of station, zoowel van kleine en groote hoeveelheid. Agenten van: Brandwaarborg Maatschappij „Ned.-Indië“, en van de Nederl.-Indische Levensverzekering Maatschappij.

Op alle hoofdplaatsen in Indië agenten Exped. Embaleurs, Beheerders verhuishagens van de Kon. Pakv. Mij. Expditeur Jaarbeurs. 1406

Druk der N. V. „De Praangerbode“ Bandoeng.

Gewestelijke raad.

(Slet).

Na de pauze leest de adjunct-secretaris de notulen voor van de punten, die aan de regering moeten worden medegedeeld. Ze worden goedgekeurd en gearresteerd, na een wijziging, gevraagd door den heer Voet, die wenscht, dat gevraagd wordt, of de hand zal worden gehouden aan hetgeen voorkomt in de correspondentie, gevoerd met den adviseur Wouter Cool, waarin afgesproken werd, een haven in te richten te Pagandaran en te Tijdjoelan.

Punt 11. Verzoek om water-vergunning voor de drinkwater-leidingen te Tjandjoer, Soemedang, Garoet en Tasikmalaja.

De voorzitter geeft een korte toelichting.

De raad gaat accoord met het voorstel, die vergunningen te vragen.

Punt 12. De gewestelijke leening ad f 2.700.000.

De voorzitter memoreert het leeningsplan. Verleden jaar is de leening niet geplaatst, omdat er nog kasgeld genoeg was, dank zij de één miljoen aan promessen, door de regering toegestaan. Het wordt thans tijd, de leening te plaatsen. Een rente van 5 pCt. is thans echter te laag.

Hij heeft een rentevoet van 6 pCt. aangenomen, doch heeft van vele zijden teleurstellingen ondervonden. Spr. heeft aan de Javasche Bank gevraagd, of de promessen tot een bedrag van 1 miljoen verlengd kunnen worden. Dit is goedgekeurd, zoodat de betaling niet op 24 Juni, doch 24 Dec. moet geschieden.

De Factorij, gepolst over de leening, heeft geweigerd.

Spr. stelt voor, in afwachting van de plaatsing der leening, hulp aan de regering te vragen tot een totaal bedrag van f 800.000 voor de voortzetting van de gewestelijke werken.

De heer v.d. Bos deelt mede, dat de heer O. van Amstel, vertegenwoordiger van de bank van Oey Tiong Ham, hem mede gedeeld heeft, dat Oey Tiong Ham 20 miljoen beschikbaar heeft voor lokale leeningen; over de rente kan wel onderhandeld worden. Hij meende dat een rentevoet van 6 pCt. wel voldoende zou zijn.

De voorzitter verneemt dit met genoegen en hoopt er gebruik van te kunnen maken.

De voorstellen worden daarna goedgekeurd. De notulen van de vorige punten worden door den secretaris voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd.

De heer T. T. Tan keurt het in principe af, dat lokale leeningen in handen komen

van één enkel persoon, welk bezwaar echter niet door de vergadering gedeeld wordt.

Punt 13. Personeelsvoorziening, enz., voor de op te richten ziekenhuizen te Garoet en Tasikmalaja.

De voorzitter licht het punt toe, dat reeds uitvoerig in ons blad is besproken.

De heer Boscha vindt de bepaling, dat de geneesheer-directeur eigen praktijk (voor betalende patienten) in het ziekenhuis mag doen, bedenkelijk. Hij vreest dat inbreuk zal gemaakt worden op de vrijheid der patienten en stelt voor, dit recht te laten vervallen en den directeur in plaats daarvan een hooger salaris te geven.

De voorzitter is het hiermee niet eens. Hij is voor pressie niet bang, ook al omdat er een ziekenhuis-commissie zal bestaan.

Een hooger salaris zou bovendien in strijd zijn met de algemeene salarisregeling.

Mr. Van Dijk steunt den voorzitter en beroept zich op de praktijk bij de behandeling van patienten, die meestal reeds een eigen dokter hebben en dien zullen willen houden.

De heer Boscha wil wel afwachten hoe het verder gaan zal.

Over het salaris van de hoofdverpleegster ontstaat discussie. Besloten wordt, den voorzitter te machtigen, over deze zaak na der overleg met den inspecteur B. G. D. te plegen, om vast te stellen, welk bedrag ingehouden moet worden voor kost en inwoning.

De andere voorstellen worden goedgekeurd.

Punt 14. Doleanties tegen den aanslag in de wegen-belasting 1918 van Pow Soan Tong en Lie Kim Siong.

Beide doleanties worden afgewezen.

Punt 15. — Doleanties motorrijtuigen-belasting 1919 van mr. H. D. van Werkum, J. van Brero en dr. J. W. van Bart.

De doleanties worden afgewezen.

Punt 16. — Goedkeuring begroting 1920 der gemeente Soekaboemi.

Goedgekeurd.

Punt 17. — Schadeloosstelling over het 2de halfjaar 1918 in de ten behoeve van het kantoor van den gewestelijken tevens gemeente-ontvanger gedane uitgaven.

Goedgekeurd.

Punt 18. — Bevordering van drie ambtenaren ter secretarie.

De ambtenaren zijn Raden Soediman, Raden Djajadisastra en mej. Verwoerd.

De voorgestelde bevordering wordt goed gekeurd.

Punt 19. — Vaststelling van het bedrag en kohier der gewestelijke wegen-belasting 1919 der afdeling Tjandjoer.

Het bedrag is f 16.985 Goedgekeurd.

Punt 20 Vergunning aan den dienst der S.S. en Tramwegen tot het omleggen van den weg Tjiteureup—Tjiparaj.

De vergunning wordt verleend.

Punt 21 Voorstel tot aanvulling van de vacatures in de technische commissiën en in de commissie, bedoeld in art. 42 der ambtenaren-verordening (In beide commissies vacature Van Rijn).

Vorgesteld word, den heer Nijman te benoemen.

Aangenomen.

Punt 22. — Goedkeuring van het besluit van 's raads voorzitter, waarbij onder nadere goedkeuring van den raad aan den dienst van eenvoudige lijnen der S.S. vergunning is verleend tot het berijden in geregelde

andere zuster, die veel aardiger lijkt, en zeide dat we best samen een eindje mochten gaan wandelen, dat dit zelfs heel goed voor me was en allemaal dat deden. We vonden het prettig, omdat de andere patienten ook op de voorgalerij kwamen zitten en we dan toch niet konden praten, doch Paul bedacht dat ik het met die andere zuster te maken had en het dus verstandig zou zijn haar even te vragen.

Ik lachte erom, vroeg of hij ook al bang was voor dat strenge gezicht, maar zei hij heel logisch, dat ik er anders de last maar van zou krijgen en ging met z'n beminlijke ste gezicht toestemming vragen. — Het mocht gelukken en wandelden wel een heelentijd.

Het plaatsje valt erg mee en leek ons bepaald aardig met al die mooie villa-achtige huisjes, maar kan het ook wel zijn, omdat we niets meer gewend zijn.

Paul ging weer in het hotel eten, omdat hij niet meer terug komt natuurlijk en kwam me daarna nog even goeden dag zeggen, maar dat vond de zuster heel erg onwils en zei dat we niet zoo sentimenteel mochten doen. — Ze heeft vast nooit van iemand gehouden, anders zou ze weten dat je dan altijd behoefte hebt bij elkaar te zijn.

Maar het was goed, dat Paul vanmorgen heel vroeg moest vertrekken en dus geen tijd had me nog te zien, want de zuster was in een enorm boze bui, omdat die andere

dienst met vrachtauto's van het weggedeelte Kawali Tjigeur.

Goedgekeurd.

Punt 23. — Vaststelling Motorrijtuigen-belasting 1919 en 1920.

De kohier waarvan de bedragen reeds door ons gemeld zijn, worden gearresteerd.

Punt 24. — Vaststelling: Vergunningsrecht belasting 1920.

Goedgekeurd.

Punt 25. — Het toekennen van beloningen aan eenige ambtenaren bij het paasbedrijf.

Het voorstel wordt aangenomen.

Punt 26 betreft het proces over den bouw van een gewestelijk raadhuis, op het vroegere perceel van den heer Van Gils, die het niet wil verlaten en dus gerechtelijk gedwongen zal moeten worden.

Het besluit daartoe wordt goedgekeurd.

Rondvraag.

De heer Temmink betuigt adhaesie aan hetgeen in de vorige vergadering — die hij niet kon bijwonen — door den heer Van den Bos is gesproken over de gewestelijke wegen. Hij constateert, dat het geen gelukkige greep is: de overdracht van de wegen aan het gewest, wat hij uitsluitend wijt aan gebrek aan personeel, waarover B.B. niet te klagen had.

Hij geeft voorbeelden van weggedeelten, die in erbarmelijken staat verkeerden en concludeert, dat het aanbeveling verdient, de wegen aan B.B. terug te geven; dat er kleinere steenslag gebruikt moet worden en geen bejaarde koelies worden gebruikt, etc. (Spr. heeft staaltjes van steenslag meegebracht).

De voorzitter beaamt de klacht. Het ligt 'm aan het systeem. Het B.B. had een heelen staf van personeel tot zijn beschikking. Een oplossing zal moeten wachten op het herstel van den resident.

De directeur G. W. is het met het principe eens. Hij geeft inlichtingen over de klachten van den heer Temmink en houdt zich aanbevelen voor andere klachten.

De heer Kerkhoven betoogt, dat de slechte staat van de wegen ook verband houdt met het veranderde transport, n.l. met het gebruik van vracht-auto's. Dit vraagstuk moet ernstig onder de oogen gezien worden; anders worden de wegen totaal onbruikbaar.

De voorzitter antwoordt, dat een geheele verandering van het wegenselsel schatten zou kosten. Het is nu een kwestie van geven en nemen.

De besprekingen worden nog eenigen tijd voortgezet.

De vergadering wordt om 2 uur gesloten.

Nederlandsch-Indie.

De gewraakte benoeming.

Het Soer. Hb'd schrijft:

Wij zijn wat dieper doorgedongen in het geheimzinnig duister, dat de benoeming van den heer Van der Marel tot resident van Cheribon omhult. Het lag ongetwijfeld tot voor kort in de bedoeling van de protectors van dezen heer om hem, via het B. B. departement, in den Raad van Indië te brengen, hetgeen wij dan ook enkele weken geleden mededeelden.

De gouverneur-generaal heeft echter andere plannen met den heer Van der Marel. Wij kunnen thans de ambtenaren B. B. en den heer Van der Marel zelf mededeelen, dat de landvoogd met deze benoeming niet voor had, hem den weg naar het directeurschap te openen, neen veel erger nog, de heer Van der Marel is voorbestemd om Java's eerste gouverneur te worden.

jonge vrouw haar gebeld had, — denkend dat de baby in aantocht was. Het bleek niet zoo te zijn en nu was de zuster woedend, omdat „sommige menschen zich verbeelden, dat een zuster geen nachtrust noodig heeft.”

— Het jonge vrouwtje had het land, het is ook haar eerste, dus ze weet er net zoo min iets van als ik en ze voelde zich bepaald ellendig, — nu nog trouwens.

Dinsdag, 19 October.

Het babytje van die mevrouw is geboren en ben ik er ellendig van geweest. — Het was niet om aan te hooren en ik werd er geheel van streek door, zoodat die andere zuster me kwam halen en vroeg of ik met haar wat boodschappen ging doen. — Het was wel erg warm in de Chineesche kamp, maar het was toch een afleiding en ik vond het erg aardig van haar en ze praatte zoo lief met me, zei dat ik er niet zoo tegenop mocht zien, want als het kindje er eenmaal was, had ik er alles voor over; — dat zou ik zelf wel ondervinden. — Toen we dan ook thuiskwamen en ze me het nieuwe babytje even liet zien, vond ik het echt snoezig en voelde me in staat alles te trotseeren om ook zooiets te bezitten.

Donderdag, 21 October.

Paul was er gisteren weer en sprak met den dokter, die zeide dat de baby deze week nog wel zou komen en hij den we-

Zooals men weet, zal Java worden verdeeld in drie gouvernementen, met aan het hoofd een gouverneur, die gezag voert over zeer vele bestuursambtenaren. De kaakslag aan het B. B.-korps toegebracht door de benoeming van den heer Van der Marel, zal eerlang, in antwoord op de protestatie, worden gevolgd door een knock-out.

Wij achten ons aan de eer van den heer Broekveldt verplicht aan het vorenstaande nog toe te voegen, dat de benoemingsvoordracht van den heer Van der Marel tot resident van Cheribon reeds te Buitenzorg was geteekend, vóór deze het departement B. B. bereikte. De directeur B. B. is trouwens, het spreekt wel haast van zelf, absoluut onkundig omtrent de plannen van den landvoogd met den heer Van der Marel.

Het pestgevaar te Soerabaja.

Er is naar aanleiding van een pestgeval, dat zich in een Europeesch gezin in de Palmenlaan te Soerabaja heeft voorgedaan, een meer dan gewone ongerustheid, voor die ziekte ontstaan.

Er hebben zich in die buurt meerdere pestgevallen voorgedaan.

Het zuidelijk gedeelte der Palmenlaan van Sonoh Kembang af tot en met Kampoeng Kapoetran schijnt een broeinest van pest te zijn, waaraan helaas niet onmiddellijk de noodige aandacht is geschonken; wij behoeven de fout niet ver te zoeken — zij is te vinden in gebrek aan personeel bij de Pestbestrijding! Dr. Roelfsema, de gewestelijke leider, trekt van de ene naar de andere plaats, naar Lamongan, Sepandjang, Sidhoardjo; overal wordt zijn aanwezigheid vereischt en hem wordt geen deskundige, voldoende hulp verleend, schrijft het Soer. Hdbld.

Het was reeds eenigen tijd bekend, dat in de zoeven omschreven buurt pestratten voorkomen; het eerste pestgeval werd geconstateerd bij een in Kampoeng Kapoetran wonenden huisbediende eener familie te Sonoh Kembang.

Tegelijk met het treffen van maatregelen om verspreiding der ziekte tegen te gaan, werden de omwonenden door den P. G. D. gewaarschuwd om door reinheid en zindelijkheid van huis en erf de pestratten daar buiten te houden.

Niet lang daarna werd een bediende bij een familie in de Palmenlaan ziek; de verschijnselen wezen op pest; de patiënt werd naar het Stadsverband overgebracht en aldaar bleek de ziekte inderdaad pest, te zijn. Eenige dagen later werd op het erf van een andere familie in de Palmenlaan een pestrat aangetroffen...

Zondag jl. overleed een jongmensch aan pest.

Het huis was oogenschoonlijk kraakzinnig; toen vanmorgen de gewestelijke leider der Pestbestrijding kwam kijken bleek hem echter, dat zich onder de planken van den stal, die niet als zoodanig gebruikt wordt, ratennesten bevonden!

Het krioelt daar in die buurt van ratten.

Zij schijnen van Kampoeng Kapoetran afkomstig te zijn en vinden hun weg door de goot, die naar de Palmenlaan loopt, om in den nacht een ware invasie te onderneemen naar de erven en huizen waar zij na-

dono op zou bellen, opdat Paul direct kon komen. — Als er dan tenminste nog maar een trein is; anders moet hij wachten tot den volgende dag en ik zou het ellendig vinden, als Paul er niet bij was.

De vinnige zuster zei, dat ze hoopte dat meneer er niet op tijd zou zijn, want dat hij zoo sentimenteel leek en we zoo overdreven lief met elkaar waren, dat ze dan met hem nog meer last zou hebben als met mij. — Ik was woest en vergeef haar dat gezegde nooit, — al zei die andere zuster later lachend, dat ik me daaraan toch niets moest aantrekken, want dat ze zooiets tegen iedere kraamvrouw vertelde, omdat ze nu eenmaal een soort mannenhaatster is en vreeselijk het land heeft aan heerenbezoek in de kliniek. — En als het van haar af zou hangen, dat er dan nooit bezoek zou mogen zijn; — blij dat de dokter hierin meer te zeggen heeft als zij. — De dokter is wel erg aardig, — vroolijk en gewoontjes, maar ik zal toch den hemel danken als ik hier vandaan ben.

(Wordt vervolgd.)

bij den spoelbak, in stallen en goedang wel wat van hun gading vinden.

Alles dient te worden gedaan om het binnendringen van die ratten tegen te gaan.

Donderdagmorgen heeft een conferentie plaats gehad van den resident met den gewestelijken leider der Pestbestrijding en den chef van den P.G.D. als gevolg waarvan een gewezen Genie werkmans in dienst is genomen om de bewoners van Sonoh Kembang, Palmenlaan en Kapoetran aan wijzingen te doen, hoe zij hun woningen kunnen beveiligen tegen ratten. Het spreekt wel vanzelf, dat daarbij in de eerste plaats wordt gerekend op de medewerking van het publiek, door dien beambte toegang tot de huizen te verschaffen enz.

Van medische zijde werd naar aanleiding van een uitgesproken wenschelijkheid om de pest in haar oorsprong te bestrijden, dus de ratten te verdelgen, aangevoerd, dat dit onbegonnen werk zou zijn, gelijk reeds bij de pestbestrijding te Malang in 1912 moet zijn gebleken; wij zijn echter niet overtuigd en zijn van meening, dat door de thans te treffen maatregelen de rat wordt verjaagd, het kwaad wordt verplaatst en niet weggeworpen.

Wij dringen en dus op aan, dat in de meergenoemde buurten tot onmiddellijke en daadwerkelijke ratten-bestrijding wordt overgegaan.

Ge-arresteerd.

Op last van den officier van Justitie te Soerabaja, werd te Semarang aangehouden, de persoon van Schepers, die ervan beschuldigd wordt, verduistering te hebben gepleegd, ten nadeele der firma De Rooy alhier, meldt de N.S.C.

De aangehoudene zou gisteren alhier per expres aangekomen zijn, hetgeen echter niet is geschied.

De „Redjo Agoeng“ komedie.

Op de onderneming „Redjo Agoeng“ werd noch de z.g. sommatie noch de komieke mededeeling van den stakingskoning ontvangen. Nadat onlangs aldaar diverse verbeteringen zijn ingevoerd, is de toestand op „Redjo Agoeng“ zeer gunstig. De houding van het volk is goed.

Men verbaast zich over de snorkende berichten van Soerjopranoto, meldt het Soer. Hblad.

Cultuur-mutaties.

De administratie der Deli-Maatschappij deelt mede, dat de heer O. Maas, administrateur der onderneming „Soengei Litoer“, met verlof naar Europa is vertrokken, en dat met het tijdelijk beheer dier onderneming is belast de heer P.J.A. Augustijn.

De heer D. Kersken is op zijn verzoek afgetreden als administrateur der onderneming „Karang Inoui“ en als zoodanig vervangen door den heer P. Lutter.

De heer H.J. Martijn is wegens verlof naar Europa afgetreden als administrateur der onderneming „Balei Gadjah“ en wordt als zoodanig tijdelijk vervangen door den heer C.A. Allers.

De Noord-Sumatra Cultuur Maatschappij deelt mede, dat de heer E. Durheim van Europeesch verlof teruggekeerd is, en wederom het beheer dezer maatschappij voor de ondernemingen „Tamiang“, „Oepah“ en „Rantau“ op zich heeft genomen. In verband daarmee treedt de heer E. Rusterholz als waarnemend administrateur af.

De heer E. Rusterholz heeft wederom het beheer der Bandar Sumatra Rubber Co. Ltd. voor de onderneming „Bandjar Pinang“ op zich genomen. In verband daarmee treedt de heer D. Baldock als waarnemend administrateur af.

De heer C.C. Gant, te voren waarnemend administrateur van „Kertasari“ (Bandoeng), is van verlof uit Europa teruggekeerd.

De heer C. de Roo van Alderwerelt, eerste geëmployeerde van „Kertasari“ is als zoodanig afgetreden, en heeft die onderneming verlaten.

De hoofdadministratie der Rotterdam Tapanoei Cultuur Maatschappij deelt mede, dat de heer S. Radersma tijdelijk afgetreden is als administrateur van de onderneming „Hapesong“, en gedurende dien tijd als waarnemend administrateur is benoemd de heer C. van Griesheim.

Den heer P.C. van Rosveld Heinsius is tegen 15 Maart op de meest eervolle wijze als hoofdadministrateur der Rotterdam Tapanoei Cultuur Mij. en als vertegenwoordiger der Tapanoei Maatschappij ontslag verleend.

Waar de heer A. M. van Yzeren, die in de plaats van den heer Heinsius als hoofdadministrateur, resp. vertegenwoordiger zal optreden, zijne functie eerst later in het jaar kan aanvaarden, is de heer Radersma, tot nog toe administrateur der onderneming „Hapesong“, als waarnemend hoofdadministrateur resp. waarnemend vertegenwoordiger aangesteld.

De hoofdadministratie der Rotterdam Tapanoei Cultuur Maatschappij deelt mede, dat met ingang van Maart wegens verlof naar Europa van den heer J.J. Kips tot waar

nemend secretaris der maatschappij benoemd is de heer J. Paardekooper.

Nationale merken.

Minder dan vroeger geeft de openbaarmaking van de beschrijvingen en afbeeldingen van de fabrieks- en handelsmerken, welke, in het openbaar register van het Hulpkantoor voor den Industrielen Eigendom in Nederlandsch-Indië zijn ingeschreven, welke publicatie zoo te hooi en te gras als extra bijvoegsel der Jav. Ct. verschijnt, stof tot opmerkingen. De jongste openbaarmaking, oppervlakkig doorsnuffeld was echter wel merkwaardig en het citeeren er uit doet zien, dat het moeilijk wordt, een eenvoudig en origineel *tiap* te bedenken, maar tevens, dat de man, die de redactie van de beschrijvingen der merken verzorgt, nog even minutieus werkt als voorheen.

Hier volgen eenige „citaten“:

Het merk stelt voor: een rechterhand, bezig geld uit te tellen, waaronder de woorden: „Tjapitoengwang“.

— Het merk stelt voor: drie achter elkaar door den regen loopende personen, ieder met een breeden hoed op. Boven de voorstelling is een band met kronkelende uiteinden aangebracht, waarop voorkomen de woorden „Safety matches“. Het geheel is omsloten door een liggende rechthoekige lijst bestaande uit twee evenwijdig naast elkaar loopende lijnen, waarvan de buitenste dikker is dan de binnenste. In den rechter benedenhoek van de lijst staan nog vermeld de woorden: „Made in Japan“.

— Het merk stelt voor: een brandende kaars, staande in een kaarsenhouders, aan de voorzijde van de kaars loopt het gesmolten kaarsvet naar beneden, terwijl ook de beide zijden van de kaars sporen van naar benedenlopend kaarsvet vertoonen, de linkerzijde minder dan de rechter zijde enz.

En wat zegt men van het volgende, ingewikkelde probleem?

— Het merk bestaat uit een liggenden rechthoek, omgeven door een breeden, geruiten band, waarvan de ruitjes aan den buitenrand geheel gedrukt zijn, in den rechthoek van beneden links naar boven rechts slingt zich een keten, bestaande uit: in het midden 3 kleine geheel zwarte bolletjes, fijn omringd, aan weerszijden daarvan—iets grooter—links twee en rechts drie ringetjes, waaromheen een dikken band, aan elkaar geschakeld door kleine langwerpige staafjes, waarin—in het midden—een kleine vierkante opening, en eindigend beneden links en boven rechts, gedeeltelijk over den band der rechthoek, een grooten ring, waaromheen een geruiten rand, waarvan de ruitjes, om de andere, geheel gevuld, gedrukt zijn.

Begin van brand.

Donderdagmiddag omstreeks 12 uur brak in het tokogebouw van de firma Loe Tjong Yan op Pasar Besar te Soerabaja een begin van brand uit.

Een Inlandsche bediende was bezig de tank van een motorrijtuig te vullen, toen plotseling de benzine vlam vatte. Met verende krachten werd de brandende fiets naar buiten gedragen doch het ongeluk wilde, dat het eveneens in vuur staand blik met benzine in de goot voor den winkel viel, waarin zich de vloeibare vlammen verspreidden en de zeilen van de naastgelegen toko aantastten.

Een employé van Toko „Louvre“ aan de overkant, kwam met een brandblus apparaat aansnellen en wist het vuur binnen enkele oogenblikken te dooven.

Aan hem is het dus te danken, dat de brand zich niet heeft uitgebreid.

Een ramp zou geheel Pasar Besar hebben getroffen, lezen wij in het Soer. Hblad.

Men weet, dat in Toko Loe Tjong Yan voornamelijk benzine, olie en carbid worden verkocht!

Men schrijft de oorzaak van het vuur toe aan het aansteken van lucifers door den Inlander, die bezig was de benzinetank van het motorrijtuig te vullen, doch hij ontkent dat, wat wel meer voorkomt.

De brandweer en haar commandant waren eenige minuten na het uitbreken van den brand ter plaatse, doch er behoefde geen water te worden gegeven; het vuur was geblusht.

Buitenlandsch nieuws.

Aan het Soer. Hblad. wordt geseind:

Het ministerie voor de voedselvoorziening zal binnenkort den broodprijs van 9½ d. op één shilling brengen.

Een nieuw wetsontwerp voor Home Rule is bekend gemaakt, waarbij afzonderlijke parlementen worden voorgesteld voor Noord en Zuid-Ierland.

Scheepvaart.

Het s.s. Djokja is 4 Maart om 11 uur v.m. te Palembang gearriveerd.

Het s.s. Binalang vertrok 17 Febr. uit San Francisco op weg naar Batavia via Yokohama, Kobe, Balikpapan en Makassar.

— De s.s. Buitenzorg s.s. Sitoebondo zijn 4 Maart te Padang aangekomen.

Sport

Voetbal te Bandoeng.

Wij naderen, zoo langzamerhand het einde van de eerste ronde der competitie. Nog twee wedstrijden en dan wordt de affaire tijdelijk stop gezet om onze militairen „aan het woord“ te laten voor de afdeelswedstrijden.

Morgen ontvangt Sparta op de aloon² Sidolig als haar gast en waar hare kansen op de eerste plaats nog lang niet verkeken zijn, zal zij ongetwijfeld er alles op zetten om op den goeden weg te blijven doorgaan. Wij wagen ons echter niet aan een voor spelling, aangezien Sidolig met Jan Dun in 't doel tot rare dingen in staat kan zijn.

Officiële mededeelingen S. V. Sidolig.

Kort verslag der jaarlijksche algemeene vergadering op Zondag 29 Februari in het loggebouw St. Jan.

1. Jaarverslagen secretaris en penningmeester worden ongewijzigd goedgekeurd.

2. Het ontwerp-huishoudelijk reglement wordt met eenige kleine wijzigingen aangenomen; zal worden gedrukt en verspreid onder de leden.

3. In principe wordt besloten tot den bouw eener tribune; het bestuur wordt gemachtigd, de noodige voorbereidende maatregelen te treffen.

4. Het bestuur wordt als volgt samengesteld:

voorzitter	Overakker;
vice-voorzitter	Maier;
secretaris	Vooren;
penningmeester	Hordijk;
terrein-commissaris	Tielman;
commissaris	Nagel;
	Ooms.

5. De contributie wordt vastgesteld als volgt:

f 1 voor Europeesche leden;
f 0,75 voor inlandsche leden.
Scholieren betalen halve contributie.

De secretaris.

Handel en Industrie.

De Batavia-markt.

De afgelopen verslagweek bracht al even weinig nieuws als de voorgaande; de algemeene toestand van onze productenmarkt bleef even ellendig als hij reeds was of werd misschien nog iets slechter, terwijl ook alle reden ontbreekt om aan te nemen, dat hierin binnen afzienbaren tijd eenige verandering zal komen. Een oogenblik hebben wij ons warm gemaakt, toen de wisselkoersen iets verbeterden, doch ook dit is van geenerlei betekenis gebleken, en thans zijn wij pessimistischer dan ooit.

Wij zouden hiermede kunnen volstaan en raden onze lezers dan ook aan, zich de lectuur der afzonderlijke producten-bespreking te besparen, aangezien voor alle artikelen het commentaar stereotiep zal luiden: prijzen dalende, stemming verminderende, aantal zaken uiterst gering.

Plichtmatig laten wij hieronder echter de droevige lijst volgen.

Suiker: Hoewel het prijsverloop niet zoo aanzienlijk was, kan toch het hoofdproduct zich niet onttrekken aan den invloed der algemeen verminderde stemming. Geleidelijk verminderde de vraag, zoodat noodzakelijkerwijze iets lager genoteerd moest worden. Afgedaan werd als volgt:

Superieur 1919, Maart-levering, f. 48 f.o.b., No. 16 en hooger wordt aangeboden tot f. 42 f.o.b., geen koopers. Oost-1920 superieur Juli Sept. levering f. 37 e.k., No. 16 en hooger Juni-levering f. 35 en Juni/Juli f. 35½ e.k.,

De Producenten-vereeniging meldde geen verdere transacties.

Robusta koffie zakte steeds verder in. Een partijje oogst 1918 werd nog geplaatst tot f. 54, tot welken prijs echter geen verdere vraag bestaat. Oogst 1919 werd aangeboden tot f. 61 voor Maart/April-levering, vraag f. 60.

Palembang Robusta: Hoewel de prijzen ook eenigszins moesten verlaagd worden, bleef deze koffie vrij hoog genoteerd. Voor prompte levering werd f. 39½ betaald.

Kroë-koffie: Voor deze koffie bestond hoegenaamd geen animo. Afgedaan werd tot f. 80, waartoe voldoende verder aanbod bestaat.

Java-koffie: Zonder zaken.

Liberia-koffie: Zonder zaken.

Zwarte Lampong peper: Zooals te verwachten was, bleven de noteringen gedurende de laatste Februari-dagen vrij hoog, ten gevolge van vele indekkingen van speculanten. Bij het sluiten der maand echter verdween vrijwel alle stemming en zakten de prijzen snel in. Momenteel wordt als volgt genoteerd: Maart levering f. 45, Maart/April/Mei 44½, April/Mei/Juni f. 44½, Mei/Juni/Juli f. 44, Aug./Oct. f. 41½.

Witte Muntok peper: Tegen verlaagde prijzen kwamen flinke zaken tot stand.

Afgedaan werd tot f. 80, waartoe verder aanbod bestaat.

Coprah: Aan de prijsdaling kwam nog steeds geen eind. Een klein partijje f. m. s. werd geplaatst tot f. 31 voor April/Mei-levering. Momenteel bestaat slechts vraag tot f. 30. Padang f.m.s. werd aangeboden tot f. 28, vraag f. 27.

Te Angke werd f.m.s. verkocht met 10pct. water tot f. 27.

Klapperolië: Ongewijzigd. Aangeboden werd 1ste kwaliteit in z.g. Californische vaten tot f. 55. Koopers bieden echter slechts f. 51.

Voor plaatselijk gebruik werd verkocht Angke- en Pontianak-kwaliteit tot f. 13½, en Tjiamis tot f. 15 per blik van pl. m. 25 katjes.

Kapok: Zonder zaken. Aanbod bestaat voor prima Japara tot f. 86, zonder vraag.

Kapokpitien: Een partijje werd geplaatst tot f. 7.

Gom damar: De noteringen voor dit artikel liepen snel terug. Afgedaan werd tot f. 110 à f. 105 waartoe verder verkrijgbaar is.

Citronella olie: Evenals vorige week maakte dit product een uitzondering op den algemeenen regel; de noteringen liepen n.l. belangrijk verder op. Afgedaan werd tot f. 4,10 zonder en tot f. 4,50 à f. 4,75 met nieuwe drums, Aangezien deze stijging echter geen verband houdt met de buitenland-sche noteringen, is het te verwachten, dat wij ook voor dit artikel spoedig een reactie zullen beleven.

Grondnoten: Zonder zaken. Aanbod bestaat voor gepelde Cheribon-kwaliteit tot f. 33, zonder vraag.

Cacao: Ongewijzigd met aanbod tot f. 115 en vraag tot f. 105.

Taploca's: Gedurende afgelopen week kwamen nagenoeg geen transacties tot stand. Hieronder de nominale noteringen voor enkele soorten:

T.H.P. f. 15½, P. T. H. f. 15, Banthong H. H. f. 15½, S. H. f. 14, K. T. H. en K.T. H. f. 13½, A. seeds f. 20, B seeds f. 16½, G. A. F. flake f. 14.

Rubber: Gedurende de laatste Februari-dagen viel een kleine opleving waar te nemen en werd fine pale crêpe verkocht tot f. 1,32, April/Mei levering. Spoedig echter verflauwde de stemming weder en zakten de prijzen snel in en kan momenteel slechts f. 1,26 gemaakt worden voor prime sheets en fine pale crêpe.

Thee: De theemarkt ondervond geenerlei wijziging. Voor broken-theeën bleef matige vraag bestaan, voor bladtheeën echter minder. Enkele geheele ondernemings-oogsten werden geplaatst. Hieronder de nominale noteringen:

Oranje pekoe	52½ — 65
Pekoe	42½ — 55
P. Souchon en	
Souchon	40 — 50
Broken oranje p.	60 — 85
„ pekoe	47½ — 65
„ tea	42½ — 60

Advertentien.

Vendutie Advertentie

Zie 3e Blad

VERHUISD naar

Naripan No. 30

RICH KENNGOTH

Pianostemmer. 1311 Repareur.

Terstond Gevraagd

bij de administratie der milit. Pensioen- en Weduwen- en Weezenfondsen te Bandoeng

twee ambtenaren op een aanvangsbezoldiging van f. 115, — 's maands met 3 tweejaarlijksche verhoogingen van f. 25, twee klerken op een aanvangsbezoldiging van f. 50, — 's maands met 3 eenjaarlijksche verhoogingen van f. 10.—

Aanbiedingen worden ingewacht bij den beheerder, adres Dep. van Oorlog te Bandoeng. 1412

Pijsvraag Escompto

Voor de beantwoording van ingekomen vragen naar aanleiding van het Pijsvraag-programma worden belanghebbenden verzonden naar de advertentie in het Nieuws van den Dag voor Ned Indië ddo. vier en zes dezer.

DE JURY.

CONCERT

OP DINSDAG, 9 MAART 1910

in de Groote Zaal der
SOCIETEIT „CONCORDIA“
ten 9 URE n. m.

Te geven door:

Mevr. Hovyd Krauss-AdemaOpera en Concertzangeres
en
Johannes Röntgen

Pianist

PROGRAMMA:

- a. Der Neugierige, Fr. Schubert; b. Gretchen am Spinnrade, Fr. Schubert; c. Maria Wiegand, Max Reger; d. Breit über mein Haupt; Richard Strauss; e. Zu eignung, Richard Strauss.
- II. Sonata Appassionata, L. van Beethoven.
- III. Arie der Agathe aus der Oper „Der Freischütz“, C. M. von Weber.
- IV. Orgelpraeludium en Fuga (Pianobewerking Busoni), Joh. Seb. Bach.
- V. „Schoon Lief, hoe ligt ge hier en slaapt“, Julius Röntgen; „Zeg, kwezelken“, Julius Röntgen; Lied, Johan Wagenaar; Lied, Bern. Zweers.

ENTRÉE: LEDEN van den Bandoengschen Kunstkring op vertoon van de toegezonden kennisgeving f 1.— (excl. Gem. Bel.); NIET-LEDEN f 3.— (excl. Gem. Bel.) 1360

Tap-employé.

Gevraagd voor directe in diensttreding door de Rubberonderneming Tjiseroe, halte Tjipari W L.

een tap-employé.Aanvangssalaris f 175.— per maand, vrije erkoelie en Tantièmes.
Brieven met copie-certificaten te richten aan den Administrateur. 1419De Burgemeester van **Makassar** roept ollicitanten op naar de betrekking van **ROOIMEESTER**

waaraan verbonden is een aanvangsbezoldiging van f 400.— 's maands met twee éénjaarschijf en vier tweejaarschijf verhoogingen van f 50.— tot een maximum bezoldiging van f 700.— 's maands, benevens vergoeding voor transportkosten; voorts vrije overtocht met gezin, waarvan de kosten moeten worden terugbetaald, indien de benoemde binnen een jaar den Gemeentedienst verlaat.

Gegadigden worden verzocht zich per gezegd rekest onder overlegging van afschrift-getuigschriften en opgave van leeftijd enz. te wenden tot den Gemeenteraad van Makassar, vóór **1 April o. k.**De Burgemeester van Makassar voornoemd: **DAMBRINK.**

Makassar, 26 Februari 1920. 1313

TE KOOP

een ruim steenen woonhuis met gesloten voor- en achtergalerij en 4 kamers. Garage en de noodige bijgebouwen.

Brieven No. 1240 bureau Pr. Bode.

Door de voortdurende stijging de prijzen genoodzaakt, zijn onze tarieven verhoogd.

1361 **KRÉTÈK VERHUURDERIJ****PORTIER**Gezocht een **PORTIER** bij de Javasche Conservenfabriek te Bandoeng; salaris f. 75.— p m.

Bij voorkeur een gegesgeerd militair. 1381

Staatsspoorwegen.

Het los-emplacment te Tjirojom (koffie-etablissement) wordt Maandag 8 dezer in gebruik genomen.

Nadere inlichtingen te bekomen op het bureau van den inspecteur van vervoer en bij het hoofdstationshoofd van Bandoeng.

1371 De inspecteur v. d.

ATTENTIE!

Wijnen van Ferwerda & Tieman

Wederom voorradig:

Cote de blays, Listrac, Fronsac, Cantenac, St. Julien St. Emilion, Chateau Malleret, Petit Bourgogne, Pomard, Haut Sauternes, Oude Pale Sherry, Oude port. Van dezelfde firma:

Oude Hollandsche Genever.

Prijsopgave verstrekt gaarne

N. V. Mineraalwaterfabriek de Gedeh

1395

Telefoon 342.

HOOFDEBOEKHOUDERavonduren vrij hebbende, zelf zich gaarne belast met bijhouding van boeken tegen billijk honorarium.
No. 1370

Verkrijgbaar

Smakelijk etenbuitenshuis, tevens **goed doorbakken brood** en allerhande soorten **gebak.**

720

Aanvragen Oostende 13.

TE KOOP

wegens vertrek

„Auto BUICK“gegarandeerd in uitstekende conditie
Meridika Llo 18 — Bandoeng
1268 Tel. 1076.**Te koop aangeboden twee briljanten ringen**Te bezichtigen **HOTEL VICTORIA**
Zondag tusschen 11 en 12 v. m. 1352**Te huur voor 3 à 4 maanden****1 HUIS** compleet gemeubileerd, bev. **KAMERS** o. v. g. en g. a. g. **ELEC. LICHT** en **WATERLEIDING**, **GEBRUIK** **SERVIES** etc. Huurprijs **f 100.—** per maand.
Brieven onder No. 1320 Bureau Pr. Bode.

Alleraardigst voor de Jeugd

Jong Holland naar Volendam

door

JAN RINKE.Prentenboek voor jongens en meisjes om **VOLENDAM** zelf op te bouwen

f 1.90 1251

Boek handel Vorkink, Bandoeng**TECHNISCH BUREAU SOENDA****BATAVIA — CHERIBON BANDOENG SOERABAJA — MALANG.**
Amsterdam - New-York.**BLACKMAN****Electrische ventilatoren diam. 36"**

voor 110 Volt, gelijkstroom.

128

Maison van der Heide

ELECTRO-VIBRO-MASSAGE-INRICHTING.

GANG POOL No. 8. **WELTEVEREDEM** TELEFOON WL. 2069

Salon special pour massage de beauté.

GEZICHTS MASSAGE. Special behandeling van het gelaat en tegen rimpels, puistjes enz., gecombineerd met behandeling door electriciteit.**GEZICHT STOOBADEN****HOOFDMASSAGE.** Ontwikkeling en verzorging van het haar.**BEHANDELING VAN DEN HALS****MASSAGE VAN DE HANDEN;** verzorging der nagels.**VERWIJDERING VAN OVERTOLLIG HAAR** Geheel pijnloos.

Salon geopend van 8—1 en van 4—8 uur.

Behandeling uitsluitend voor Dames en Kinderen.

Verkrijgbaar: Prouduits de Beauté. Crèmes. Poudres en Lotions. Eau de toilette. Brillantine. Manicure-artikelen. Kammen. Bustels. Baretts Spelden enz. Eau de Cologne „Duchesse“; extra fine. 1404

PUBLIEKE VEILINGOp den **15 MAART 1920** ten 10 ure voormiddags zal ten overstaan van het Venduaktooir te Soerabaja, publiek worden geveild alle **Machinerieën** en **inventarisgoederen** der**Stoomsteenfabriek Karah Ketintang**
gelegen te Goenoengsari bij Wonokromo

t. w. Motoren van 25 en 12 P. K., Steenvormen, droogplanken, Fabrieksloods (geheel van ijzer met zinken platen), Rivierprauwen, Railbaan ± 700 M. een groote partij machineonderdeelen etc. etc.

1 **AUTO** merk „**OPEL**“ 14/16 P. K., „**HUPMOBILE**“ (R. C. H.) 25 P. K.

De verkoop zal plaats hebben op het fabrieksterrein te Goenoengsari. Verdere inlichtingen worden gaarne verstrekt door den Directeur, waar eveneens inventarislijsten te verkrijgen zijn.

De Directeur,

J. VONKp/a Firma Ligtvost & Co
Soerabaja.**Charles Meijers, M. S. A. I. A.**

Chartered Accountant

is tot **20 Maart TE CONSULTEEREN** in het**Preanger-Hôtel, Kamer 56,**elken **Werkdag van 9 — 12 v. m.** Andere uren na **afpraak**

1380

Voeteelt-Zuivelbereiding.Iemand geheel op de hoogte van **BOTER- EN KAASBEREIDING** in warm klimaat, in het bezit van de **NIEUWSTE WERKTUIGEN** zou gaarne inconnectie komen met eigenaar van veestapel.

Steller heeft reeds op Java zuivelbereiding uitgeoefend en garandeert rentabiliteit.

Ook direct leverbaar **AUTOMATISCHE MELKMACHINES** met nieuwste verbeteringen. Hiermede wordt men geheel onafhankelijk van inlandsche melkers.

Brieven onder No. 1328 Bureau Preanger Bode

A. E. VAN HUTTEN
Tandarts

Nieuw Meridika 2.

Spreekuren **8 — 11 v. m.**
4.30 — 6.30 n. m. 466

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

„De Twentsche Handel Maatschappij“voorheen de **ROOY & Co.****Technisch Bureau**

BANDOENG

TELEFOON 1014

Hoofdkantoor Soerabaja.

Voorhanden **„Wallboard“**

zeer licht plafond-materiaal in bladen van 4' X 8'.

Schilderwerk hierop bladdert niet.

130

Lasschen autogeen alle mogelijke machineonderdeelen, tot de meest gecompliceerde gebroken cylindrs, Carters, Krukassen enz.

1262



Bultengewone - Vertooning
op Vrijdag 5, Zaterdag 6, Zondag 7, Maandag
8 Maart 1920

van UNIVERSAL'S REUZEN-SUCCESS-ATTRACTIEFILM:

„DE DOKTER EN DE VROUW”

(Wanneer Een Vrouw den Dokter nodig heeft)

„JEWEL”. PRODUCTIE in ZEVEN PRACHTBEDRIJVEN.
Uitsluitend Hollandsche Opschriften! Splinternieuwe film!
BOEIENDE LEVENSCHEETS voor de film bewerkt door LOIS
WEBER, schrijfster van „Waar zijn mijn kinderen?”. „Is elk Meisje
veilig” enz. enz.

De hoofdrol in deze film wordt vervuld door:

MILDRED HARRIS

(Mevr. Chaplin)

De Dramatiste par Excellence.

N. B. DEZE FILM IS NIET GESCHIKT VOOR KINDEREN,
WEL VOOR BAKVISCHJES!

Teksten hiervan worden NIET verspreid, doch zijn aan den
INGANG der ELITA verkrijgbaar!

Voorafgegaan door een passende EXTRAFILM!

GEWONE, LAGE PRIJZEN.

46

ELITA-BIOGRAPH

Groote kindervoorstelling

op

Zondag, 7 Maart 1920

Aanvang des 's morgens 10 uur.

Programma:

1. DE ARRIELS. Beroemde acrobaten.
- 2-3. JOE MARTIN, de Meester Asp-Acteur in: **APEKOOL**,
Comische film in 2 acten.
- 4-5-6-7-8 **DE KLEINE DWINGELAND**.

In de Hoofdrol: **VIOLET MERSEREAU**. Blue-Bird in 5 Prachtdeelen.
Een pronkjuweel der moderne filmtechniek. Zeer geschikte film voor de jeugd.

ZEER LAGE PRIJZEN. 1369

Gevraagd:

een flink goed onderlegd

Verkoopster

goed op de hoogte van KRAMERIJEN.
Sollicitaties schriftelijk firma G. HOP.
PENSTEDT. 1363

Fabrieksemployé.

Theeonderneming bij Soekaboemi vraagt
fabrieksemployé Salaris f 250.—
gewone emolumenten en aandeel in
de winst.

Brieven onder No 1339 Bureau
van dit Blad

ORION - BIOSCOPE.

Vrijdag 5, Zaterdag 6, Zondag 7 en Maandag 8 Maart '20

ANNIE BOS

in de

Drie Amerikaansche Meisjes in Amsterdam
Pikant filmspel in 5 Bedrijven.

Hollandsche film. Met heerlijke stadsgezichten
van **Amsterdam en Volendam.**

Hollandsche Opschriften.

Plaatsbespreken van 9 — 12 v m à f 0.25 per plaats.

ELITA RESTAURANT

Op algemeen verzoek in het vervolg verkrijgbaar, elken ZATERDAG,
ZONDAG en DONDERDAG

Satee Kambing en Satee Babi.

Tevens verkrijgbaar:

1389 Prachtige Austr. zure appelen. Versche Holl. Kaas Z. M. 1/2 f 1.50

VERKOOPEL

Gezocht door Im- & Exportkantoor te Soerabaia.

Ruim salaris, percentage van eigen verkoop en eventueel tantième.
Zeer goede vooruitsichten voor prima kracht.

Verder een

ASSISTENT-VERKOOPEL

of iemand, die tot verkoopeL wensch te worden opgeleid.

Brieven met uitvoerige inlichtingen onder No. 3950 a te richten aan de
Administratie van het Soerab. Handelsblad.

1337

BANDOENG. N. V. ULLRICH & Co ABC. Straat 4. RADIOL.

Onfeilbaar middel tegen punctures, voor fietsen, MOTORFIETSEN, automobielen.

Gij verlengt Uw eigen levensduur door injecties tegen ziekten.

Verleng ook den levensduur Uwer banden door een injectie met

RADIOL.

1227

Gegarandeerd onfeilbaar!

Per blik f 2.50

Gevraagd een Employé

voor de kina-onderneming LODAJA
nabij Bandoeng. Vereischt voldoende
Soendaneesch spreken en practijk van
het werk op eene cultuur onderneming.
Voorwaarden nad-r overeen te komen.
Sollicitaties opgave van verlangd salaris
te richten tot den administrateur 1353

CENTRAAL Sport-Magazijn

NARIPAN 9 — BANDOENG
TELEFOON No. 1092.

Ontvangen:

**Slazenger
Tennisballen
1920 - 1920.**

1264

**Heeren-Winkel
N. V. AU-BON-MARCHÉ.**



Zaterdag 6, Zondag 7 en
Maandag 8 Maart 1920

Haar verborgen verleden, in 6 bedrijven.

Splinternieuwe film.

Met de lieflijke KINOSTER

FREDERICK PERRY in de titelrol.
Naar de bekende Nouvelle van GEORGE
OHNET, Dr. RAMEAU.

Zaterdag, 6 Maart 1920

Kindervoorstelling

om 5 uur n. m.

Van uitgezochte films.

Zondag, 7 Maart 1920

Groote Ochtendvoorstelling

om 10 uur v. m.

Een Vrouw van dat Soort
in 5 bedrijven.

Loge f 0.90, 1e Kl. f 0.70
2e Kl. f 0.45

1391

Druck der N. V. „De Praeger Bede” Bandoeng.

VOOR VROUWEN.

Boekbespreking.

„Enkele bladen uit Helene's Dagboek“
door CARRY VAN BRUGGEN.

„De rol des Vuurs“ door Ch. N. BIALIK.

„Wanneer men verre reizen doet, dan kan men veel verhalen“, zegt men weleens, doch ik benut m'n reizen altijd met het lezen van boeken en bepaal er me toe, alleen bij kleine pauzen wat aandacht te schenken aan m'n medepassagiers. Dat kan wel heel amusant en leerrijk zijn, want op den vroegen morgen bijvoorbeeld, — nauwelijks Bandoeng uit, — werden we verrast door een heel tumult van den treinconducteur en een Engelschman, die op de nominatie stond uit den trein te worden gezet. En dat enkel door 's mans totale onbekendheid met het feit, dat Inlandsche kaartjescontroleurs aan den uitgang van een station, wel eens minder snugger kunnen zijn. Dezen Engelschman tenminste, den vorigen avond van Batavia aangekomen, had men bij de controle z'n kaartje Batavia — Soerabaja afgenomen, inplaats van het af te teekenen en liet hem enkel het tweeguldens — toeslagkaartje, waarop hij natuurlijk niet mocht reizen, reden waarom de conducteur hem uit den trein wilde verwijderen, temeer daar hij den man niet verstand en dacht met minstens een hevigen oplichter te doen te hebben.

Het was een heel evenement en het wekte ons allen uit de slaperige stemming waarin je meestal verkeert na een ongemakkelijk vroeg opstaan en een geacht aankleeden en je naar het station spoeden. Enfin, na veel geboom onzerzijds kwam de kwestie in orde en hebben we nog na zitten boomen en de mogelijkheid geopperd dat ons zooiets ook kon overkomen, wanneer we in een vreemd land waren, de taal niet kenden en men zoo handig was ons kaartje af te nemen. En ik had visioenen van een reis in Rusland of Lapland en leerde er weer uit, dat je van alles op de hoogte behoort te zijn, als je een ander land gaat bereizen.

Napeinzend heb ik me nog even verlustigd in een interessant gesprek van twee opgewonden meneeren, waarvan de één een verhaal deed over iemand die „de pest in had, omdat z'n broer meer centen had dan hij“ en bepeinsde het nut van familierelaties en treingesprekken.

Doch toen het verder 'n beetje onparlementair dreigde te worden, heb ik m'n ooren dichtgestopt en me braaf verdiept in „Enkele bladen uit Helene's dagboek“.

Dit boekje is, evenals het andere, wederom een uitgave van de maatschappij „De Zonnebloem“ te Apeldoorn en daar deze uitgever zich steeds bijvereen iets goeds en welverzorgds te geven, behoeft het nauwelijks betoog, dat ook dit boekje weer zeer de moeite waard is. We kennen Carry van Bruggen als een zeer goed schrijfter, die speciaal knap karakter- en stemmingenbeschrijvingen kan geven.

Deze fragmenten verschenen reeds in 1911 in het weekblad „De Samenleving“ (dat niet meer bestaat) en waren de voorloopters van het later verschenen boek „Helene“. Doch waar men in deze dagboekbladen een zoo sublieme uitbeelding vindt van de smart over ongeweten liefde, is het lezen van dit keurige boekje zeer de moeite waard.

„Heel mooie passages komen erin voor; vooral trof mij het: „Wij hebben vroeger veel gesproken van Kunst en van Natuur, nu ben ik zeker, dat Kunst noch Natuur zonder liefde beduidenis hebben en niets wil ik ervan weten, dan dit van de Museet over Kunst: . . . ce portrait, tout beau que ce soit, ne vaut pas un baiser du modèle. . . .“

en dit van Shelley over Natuur:

„And the sunlight clasps the earth
And the moonbeam kiss the sea
What are all these kissings worth
If thou kiss not me.“

En ook haar zeer mooie gedachten over Natuur, die zich uitte in haar:

Vannacht heeft de storm de boomen van het laatste goud beroofd. . . nu ligt het aan hun voeten over de blanke plassen achteloos uitgestrooid. Nu kunnen de vijvers niet langer den hemel zien en de bestolen boomen mogen toekijken en treuren.

„De rol des vuurs“ is een prozagedicht door Ch. N. Bialik, — uit het hebreeuwisch vertaald door Joseph Gompers en J. Figatner. Men wordt wonderlijk bekoord door de bijzonder mooie taal.

Zooals in de inleiding staat, voelt iedere Jood, die Bialik leest, dat hij niet zijn ontroeringen leest, maar zijn „eigene“ — weergegeven door Bialik.

Dit is zeker wel de grootste lof die men een schrijver of dichter kan toezwaaien.

„De rol des vuurs“ behandelt het Joodsche drama vanaf de verwoesting van Jeruzalem en is de hoofdgedachte, de tragische dualiteit te beschrijven van het Joodsche volk, dat voortdurend beïnvloed wordt door twee stroomingen; die van Leven en van Dood.

De prachtige taal ontroert en boeit op zeer veel punten, zoo bijvoorbeeld:

„Toen raapte de beschaamde jongeling onschuldig een glad kalksteentje op en wierp het in het water. Het hart der rivier sidderde, haar gelaat werd berimpeld en verwrong zich. . . . Sommige der gouden sterren dropten af als kleine slimme vuurslangjes; bevend verstrooiden zij zich, in haast. . . .“

En wie voelt niet het ware en schoon-uitgedrukte van: „Tandenknarsend balde ik mijn vuist, doch wist niet tegen wien: tegen den Hemel, die mij beproefde, of tegen Satan die met mij streed. . . .“

En als we den slotregel hebben gelezen, „En de jonge engel met de treurige oogen en de reine vleugels, die boven de „Hinde van den ochtend“ zweefde, liet, langzaam en zwijgend, den Kelk der stomme smart overhellen en liet eruit vallen tranen na tranen in het zwijgen van den ochtend. . . .“

dan blijft er een ontroering in ons achter om dit wonderlijke en schoone boekje.

VOOR ONZE KINDERS.

„De brommertjes.“

Vervolg van het twaalfde Hoofdstuk.

In den stal aangekomen maakte hij vlug een hoekje achter de koffers en kisten, gooid er wat gras neer, om zacht te kunnen zitten en liep toen nog gauw naar den keuken om een blikje met drinkwater te halen.

Genoeglijk nestelde hij zich in z'n schuilplaats, — alweer haast vergeten waarom hij daar zat en van z'n berouw was niet veel meer over. — Hij vond het alleen maar heel interessant en gewichtig en had enkel spijt, dat hij niet een paar boeken had meegenomen. Als een echte Robinson voelde hij zich en met een martelaarsgezicht nam hij een hap van het droogge brood, dronk een slokje water en herinnerde zich opsens een verhaal, dat moeder eens had verteld over een heel stoute jongen, die ook voor straf drie dagen op water en brood was gezet.

En meteen wist hij weer, dat hij ook heel stout was geweest; eerst door dat leelijke rapport; toen met stil uit bed gaan, met het spelen in de mandiekamer en ten slotte door het laten vallen van Wim, — wat toch eigenlijk zijn schuld was geweest.

En toen hij even later vader's stem heel nadrukkelijk z'n naam hoorde roepen, kroop hij dieper achter de koffers en durfde niet te antwoorden.

Hij hoorde hoe vader rondliep, door de bijgebouwen, door den tuin, aldoor roepend „Jaap, waar zit je.“ en toen de roepend ook in den stal klonken en hij vader hoorde zoeken achter en in het rijtuig, — toen klopte z'n hartje angstig en zoó luid, dat hij vreesde dat vader het zou hooren.

En duidelijk wist hij, dat vader nu heel boos zou zijn en met alle reden en stiller bleef hij zitten en hield z'n adem in, tot hij de stappen verderop in den tuin hoorde. — Het leek hem toen of allen naar hem zochten, want een poos later hoorde hij ook moeder's geroep en Nini's zachte stemmetje, dat meedeed: „Jaap, Jaap, vader roept je“.

„Nee,“ dacht Jaap, ik ga niet, want dan krijg ik natuurlijk een vreeselijk standje en misschien wel een pak voor m'n broek, — want Jaap wist, dat vader, — die haast nooit sloeg, — een enkele maal wel eens heel erg driftig kan worden en er dan een stevig pak overschoot.

Doch toen weer later, ook de bedienden mee schenen te zoeken en hij moeders

stem vol onrust hoorde zeggen: „Als hij maar niet is weggegaan uit angst voor straf,“ toen schaamde hij zich toch wel een beetje over zijn lafheid en herinnerde zich hoe moeder altijd zei, dat je welverdiende straf ook eerlijk en meedig moest dragen.

En ook was er opeens het beeld van een schoolvriendje, dat een week geleden met een blauw oog op school was gekomen en die, — na het vele hinderlijke gevecht, — brandie had gezegd: „Oh, ik heb op m'n donder gehad van m'n vader, omdat ik een ruit had stukgevooid.“

Jaap had dat een verschrikkelijk grappig woord gevonden, hewel er een koor van „Ah's“ en „Oh's“ vloekt, — was opgegaan, maar het meeste had hij den durf van dien jongen bewonderd, die er zoo kranig voor uitkwam en later gezegd had: „Nou ja, ik was ook wel stout geweest, want we deden het expres.“

En ineens wilde hij ook zoo moedig en dapper zijn en met een sprong was hij over de kisten heen, — stond opeens in den stal en liep gelukkig naar buiten, bijna recht tegen den djongos aan, die gauw naar binnen schreeuwde, dat de sinjo er al was. — Maar zelf liep Jaap al naar binnen, vond er vader en moeder in de achtergalerij, — met wat bleeke gezichten aan tafel zittend en toen hij binnenkwam leek het hem of moeders gezicht wonderlijk opklaarde.

„Daar is hij gelukkig,“ zei ze en direct viel het Jaap op, hoe lief moeder toch was om zelfs nog blij te zijn, dat zoo'n heel stoute jongen terugkwam.

En minder brandie dan zooeven liep hij naar de tafel, — keek wat bedeesd in vaders booze oogen: „Waarom laat jij ons zoo zoeken, ondeugende bengel. Is het al niet mooi genoeg, dat je zoo stout bent geweest? Waarom kwam je niet?“

En Jaap, — denkend aan het dappere vriendje en hopen dat ook hij morgen op school zou kunnen geuren met een verhaal over z'n moed, zei helder: „Ik was eerst bang, dat ik op m'n donder zou krijgen, vader.“

Hij zag vaders gezicht ineens mal vertrekken, als hield hij met moeite een lach in, meende ook om moeders mond een vreemd trillen te zien en verbaasd keek hij van de een naar den ander, hoorde toen vader gemaakt boos vragen:

„Wat zijn dat nu weer voor leelijke woorden. Van wie leer je dat?“

En Jaap deed ineens een verhaal over dien jongen en zei, dat hij het zoo'n leuk woord had gevonden, maar dat het zeker niet erg netjes was, want dat de kinderen op school hadden gezegd, dat het een vloek is. — En bedaard ineens, bracht vader hem aan z'n verstand, dat het een heel leelijk ruw woord was en het voor kleine jongens erg ondeugend, om dat te zeggen en hij liet Jaap een verslag geven van wat hij gedaan had en waar hij zich had verstopt en weer leek het Jaap of vader het liefst zou hebben gelachen, toen hij vertelde, dat hij op water en brood had gezeten, met als Robinson Crusoe.

En aangemoedigd door vaders vreemd gezicht, — begon hij opeens te lachen en zei dat hij nooit meer stout zou zijn, maar of hij dan nou maar mocht gaan spelen; dan zou hij Wim en Nini z'n hol wijzen en konden ze de pisang en de rest van het brood opeten.

Maar dat was mis, want direct weer echt streng zei vader, dat hij er zoó niet afkwam, dat Wim zich leelijk had bezeerd en in bed lag en dat het heel onvoorzichtig was zulke rare spelletjes te doen en dat ze de mandiebak hadden laten leegloopen en dat het heel stout was, zoo maar uit bed te gaan 's middags, terwijl iedereen slapen moest en dat nog wel nadat hij pas zoo was bestraft over dat schandelijke rapport. En dat z'n tranen dan enkel aanstellerij waren geweest, want als hij het echt zelf ook maar had gevonden, — hij dan wel alles gedaan zou hebben om vader en moeder geen verder verdriet aan te doen. — En dat hij een heel groote straf kreeg. — Dat hij direct moest gaan baden en zich aankleeden en moeder hem dan strafwerk op zou geven en dit een week lang zou gebeuren en dat hij een briefje mee naar school zou krijgen om meneer te zeggen, dat Jaap, als hij weer zoo lui was, direct straf moest hebben en werk mee naar huis brengen.

Baschaamd boog Jaap z'n hoofd en toen hij een half uurtje later over z'n sommen zat gebogen; — vader uit was gereden naar patiënten, moeder bij Wim zat en Nini pianoles had van juffrouw Munster, toen voelde hij zich wel heel eenzaam en was de kleine Robinson Crusoe heelmaal getemd.

Maar het hielp wel voor een poosje, want het was wel heel erg naar, een week lang sommen te moeten zitten maken en schrijfoefeningen te probeeren, terwijl de anderen speelden en plezier hadden en toen hij eens, in een luie baldadige bui, op een Zaterdagmiddag, soepjes had zitten tekenen, inplaats van z'n strafwerk te maken en hij toen niet mee mecht naar de bioscoop, nam hij zich in een betrouwvolle huilbui voor, voortaan wat beter z'n best te zullen doen, vooral daar moeder hem gezegd had, dat

Henk en Bram zoo dom zouden vinden als ze elkaar na een paar jaar in Holland terugzagen en nooit met zoo'n domme jongen zouden willen spelen. En dat leek hem wel heel erg naar, want de groote broers in Holland waren Jaap's trots.

(Wordt vervolgd).

M.C.

Varia.

Correspondentie.

Mevr. T.v.T. te Sb. — Ik zend U het gevraagde reeds toe en hoop dat u zoo vriendelijk wilt zijn het t.z.t. aangetekend te retourneren. —

Schoonmaken van een specerijmolentje:

Om dit schoon te krijgen, maalt men er een half kopje rauwe rijst door en het is geheel schoon. —

Uit buitenlandsche bladen.

(Vertaald voor de „Preanger Bode“.)

Volgens Lloyd's List zal een nieuwe directe vrachtaart worden ingesteld tusschen Antwerpen en Rotterdam en Karachi, Bombay, Colombo, Madras en Calcutta en wel door de Holland-Amerika-lijn in samenwerking met de gebr. Van Ommeren te Londen.

De eerste stoomer dezer nieuwe lijn zou de Kieldrecht zijn, die 21 Januari uit Rotterdam en den 2den d.a.v. uit Antwerpen zou vertrekken.

Het ss. Schiedijk zou vier weken later de reis naar Br. Indië aanvaarden.

Te beginnen met Maart zal, zoowel op de uit- als op de thuisreis, Hamburg worden aangedaan.

Voor deze lijn worden nieuwe stoomers van 10,000 tot 12,000 tons speciaal in Holland aangebouwd, en als ze zijn afgeleverd zal de dienst worden uitgebreid.

Uit Londen werd 21 Januari gemeld: De dader van den moord op een verpleegster in den Victoria-Eastbourne-expres, een week geleden gepleegd, is nog niet gevat.

Nadien hadden de volgende misdaden plaats:

Het lijk eener publieke vrouw te Chelsea werd in een kelder gevonden, bedekt met verbrande zakken en zaagsel. Blijkbaar was ze des nachts met een flesch neergeslagen. De moordenaar, die omsnapte, stak het huis in brand, in de hoop, de misdaad te verbergen.

Een bejaarde kluisenaar te Bolton werd stervende aangetroffen, het hoofd verbrijzeld.

Hij zeide dat een dief de sleutels van de brandkast van hem had geëischt en toen die niet werden gegeven, had hij den ouden man aangevallen.

Te Westminster werd een onderzoek ingesteld naar een jeugdig acteur die aan het West. End zelfmoord had gepleegd middels het innemen van vergif. Hij liet een massa brieven achter, waarin verschillende vrouwen uit de high life, die hem van geld voorzagen, worden gecompromitteerd.

De coroner weigerde de brieven te lezen.

Inbraken in postkantoren worden voortgezet. Het jongste geval speelde zich af te Bermondsey, alwaar een brandkast met 900 p. st. in een auto werd weggevoerd.

Gister drongen drie gemaskerde mannen het postkantoor te Liverpool binnen, hielden het personeel met revolvers in bedwang en stalen 50 p. st.

Zeven Londensche constables, die in een kelder zaten te dobbelen terwijl ze dienst hadden, werden ontslagen.

Het Japansche 2de eskader voor den buitenlandschen dienst, onder commando van schout-bij-nacht S. Yoshida, bestaande uit de kruisers Nissin en Tons, arriveerde 31 Jan. te Hongkong.

Ze waren op weg naar Singapore, Java en Br. Indië.

Door het invoeren van den zomertijd in Frankrijk van 1 Febr. tot 1 Oct. zal naar schatting van 80 tot 100 miljoen francs worden uitgespaard, voornamelijk voor verlichtings-doeleinden.

De historische Hachioji-tempel te Hiogo is door brand vernield. Verscheidene nationale schatten, w.o. eenige beroemde Buddha-beelden en schilderijen gingen verloren.

Er moet brandstichting in het spel zijn naar aanleiding van de erfopvolging van den hoofdpriester.

Een dochter van wijlen dr. G.J. van der Flier, hofprediker in Holland, die Koningin Wilhelmina kroonde, is bezig, fondsen te verzamelen ten behoeve der Belgische weduwen en wezen in Nederland. Zij werkt onder direct toezicht van Koning Albert en maakte een tournee voor haar liefdadigheidswerk door Amerika, Japan en China. Onlangs arriveerde zij te Singapore.

De Duitse autoriteiten, die een rol speelden in den grooten oorlog en daarover memories schrijven krijgen kolossale sommen voor deze boeken.

Hindenburg verkocht aan een Amerikaan de firma de auteursrechten op zijn boek voor 4 miljoen Mark, berekend naar den huidige wisselkoers.

Ludendorff krijgt 2½ miljoen voor de Britsche, Amerikaansche en koloniale rechten en nog een miljoen voor de Duitse en andere rechten.

Tirpitz ontvangt 900.000 Mark en Bethmann Hollweg en Helfferich ieder 250.000 Mark voor hunne boeken.

Volgens een medewerker van de *Pall Mall Gazette* worden ernstige plannen beraamd voor het lichten der getorpilleerde *Lusitania*. De mogelijkheid er toe moet bestaan.

De *Pioneer* vertelt van de avonturen van luitenant-kolonel Bailey in Centraal Azië.

Hij bevond zich met een opdracht in Turkestan, toen hij gevangen genomen werd door de Bolsheviki. Het gelukte hem, de Bolshevische autoriteiten er van te overtuigen, dat hij een Oostenrijksch krijgsgevangene was, die in de Vereenigde Staten had gewoond, waar vandaan hij het Engelsch kende.

Hem werd toen een post bij den Bolshevischen geheime dienst gegeven en hij werd belast met het opsporen van Britsche agenten in Bokhara.

Door de woestijn heen nam hij met enkele anderen de wijk naar Perzië.

Gedurende deze avontuurlijke reis van drie weken werd op hen geschoten, doch men wist zich de aanvallen van het lijf te houden.

Overste Bailey kwam 9 Februari te Delhi aan.

Het waren waarschijnlijk de eerste Duitschers, die sinds langen tijd in het Verre Oosten aankwamen. Ze arriveerden per s.s. *Tryka*, een Noorsch schip, dat 20 November j.l. van Christiana was vertrokken, te Hongkong en wel 10 Febr. j.l. Ook de *Chile*, een Deensch motorschip, dat 9 December Kopenhagen verliet voerde er te Hongkong aan.

Beide stoomschepen waren op weg naar Japan.

De Duitse leden der bemanning werden door de politie in het oog gehouden.

Er zal een nieuwe passagiers- en vrachtdienst worden geopend tusschen Portugal en Afrika en het Verre Oosten.

De lijn zal in Portugeesche handen zijn en men denkt 12 passagiers- en vrachtschepen in de vaart te brengen.

In 1916 legde de Portugeesche regeering beslag op 48 vijandelijke handelsvaartuigen. Gedurende den oorlog werden deze schepen door de Britsche regeering voor transport diensten gebruikt.

Kort na het teekenen van den wapenstilstand werden ze aan Portugal toegewezen en het is met deze schepen, dat men den beoogden dienst zal onderhouden.

Daaronder bevinden zich de *Bulow* (9000 tons), *Prins Heinrich* (7000), *Mark* (7000) en *König Albert*, alle passagiers-schepen.

Deze vaartuigen werden vroeger door de Duitschers gebruikt voor hun handel op het Verre Oosten.

Verwacht wordt, dat de nieuwe lijn o.m. een Medaagschen dienst tusschen Portugal en Japan zal onderhouden.

Reeds is door een Japansch syndicaat een contract voor een jaar opgemaakt om alle beschikbare laadruimte te benutten voor den uitvoer van goederen naar Portugal.

Tot dusver strekte de Portugeesche handel zich niet verder uit dan Macao. In verband met bovenstaande uitbreiding er van overweegt de National Oversea Bank van Lissabon het vestigen van agentschappen te Hongkong, Shanghai en misschien ook Kobe.

Nederlandsch-Indie.

Positie-verbetering commiezen-redacteur.

Onlangs werd, gerekend van 1 Januari 1920, een nieuwe regeling getroffen voor de bezoldiging van personen, uitgezonden voor betrekkingen bij de rechterlijke macht of

bij den administratieve dienst en hier aange-steld: tot commies-redacteur. Was namelijk hunne bezoldiging te voren f 250 's maands met 2 tweejaarlijkse verhoogingen van f 125, terwijl bij de toekenning der tweede verhoging de titel van adjunct-referendaris werd verkregen, hans bedraagt die f 300 's maands met 2 verhoogingen van f 100, in die voege, dat na 2 jaren dienst de bezoldiging wordt gebracht op f 400 en na nog eens 2 jaren, dus na in het geheel vier jaren dienst, op f 500, gepaard met den titel van adjunct-referendaris.

Voorts worden de commiezen redacteur, onafhankelijk van vacatures, bij gebleken geschiktheid uiterlijk in hun zesde jaar benoemd tot referendaris op f 600 's maands met 1 driejaarlijkse verhoging van f 100.

Behalve voor de uitgezonden ambtenaren geldt die nieuwe regeling ook voor de commiezen redacteur die vrijstelling hebben verkregen van de eischen van benoembaarheid tot de betrekking van referendaris en de hogere kantoor-betrekkingen.

Thans is echter, om aan rechtmatige grieven van de betrokken ambtenaren tege-moet te komen, bepaald, dat de evenbedoelde regeling ook geldt voor de hier te lande aangeworven, tot commies-redacteur benoembaar verklaarde en benoemde personen.

Evenals thans het geval is kunnen zij eerst na 3 jaren dienst op een centraal- of hoofdkantoor tot commies-redacteur worden benoemd.

Voor de toekenning van de eerste en tweede wedde-verhoging wordt voor de thans in dienst zijnde commiezen-redacteur alleen medegedeld de aan de benoeming voorafgegane diensttijd, gedurende welken een bezoldiging is genoten van ten minste f 250 en f 375 's maands.

Voor de te benoemen commiezen redacteur wordt de proeftijd van 3 jaar slechts voor de eerste of tweede verhoging medegedeld voor zoover hun in verband met vroegeren diensttijd en genoten bezoldiging gedurende dien proeftijd een traktement is toegekend van ten minste f 300 en f 400 's maands. Deze regel lijdt uitzondering ten aanzien van hen die thans reeds een inkomen genieten van minstens f 250 en f 375 's maands.

Voor hen wordt bij benoeming tot commies-redacteur de tijd gedurende welken dat inkomen op een centraal- of hoofdkantoor of in een anderen functie genoten, medegedeld voor de eerste en tweede verhoging.

De hierbedoelde personen, die tot commies-redacteur zijn aangesteld en den rang van adjunct referendaris hebben bereikt, worden bij gebleken geschiktheid en vrijstelling verkregen hebbende van de vereischten tot benoembaarheid voor referendaris onafhankelijk van vakatures tot dien rang benoemd uiterlijk in het tweede jaar nadat zij in het genot zijn getreden van de aan de betrekking van commies redacteur verbonden eindbezoldiging van f 500 's maands J.B.

Mutaties.

(Aanvulling van onze telegrammen)

Ben oemd tot commies ter griffie van den raad van justitie te Soerabaja L.F. Jongebloed, thans commies op het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja.

Belast met de waarn. der betrekking van commies op het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaja mej. W.S. Davidsz, thans tijd. klerk aldaar; met de waarn. der tijd. betrekking van commies op het parket van den procureur-generaal bij het hooggerechts-hof A.F.W.M. Kreeuseler, thans op maandgeld werkzaam bij den dienst der staatspoor- en tramwegen; met de waarn. der tijd. betrekking van commies op het parket van den procureur-generaal bij het hooggerechts-hof krachtens machtiging der regeering Th.C.E.J.M. den Daas; thans 3de commies bij het departement van O. en E.

Onderwijs.

Overgeplaatst van de openbare Eur. 5de lagere school te Batavia naar de openbare Eur. 3de lagere school aldaar de tijd. onderw. 3e kl. mevr. W.J.J. Chr. De metrius geb. Krijgsman van Spangenberg. Ingetrokken de overplaatsing van de tijd. onderw. 3de kl. mej. G. de Jong van de openbare Eur. 1ste lagere school A. te Makassar naar de openbare Europ. 2de lagere school aldaar.

Ontheven op verzoek eervol van haar tijd. werkzaamstelling als onderw. 3de kl. mevr. A. Scholten geb. Schorelen.

Tijdelijk werkzaam gesteld als onderw. 3de kl. en tijd. geplaatst bij de 1ste school B. te Djokja mej. B. Kunkels. part.

Marine.

Overgeplaatst van den Torpedo-dienst naar de vliegafdeeling te Bandoeng de off.-mach. 3de kl. V.D. van Os en G. A.J. Veen en naar de „Hermelin“ de idem D. de Vries.

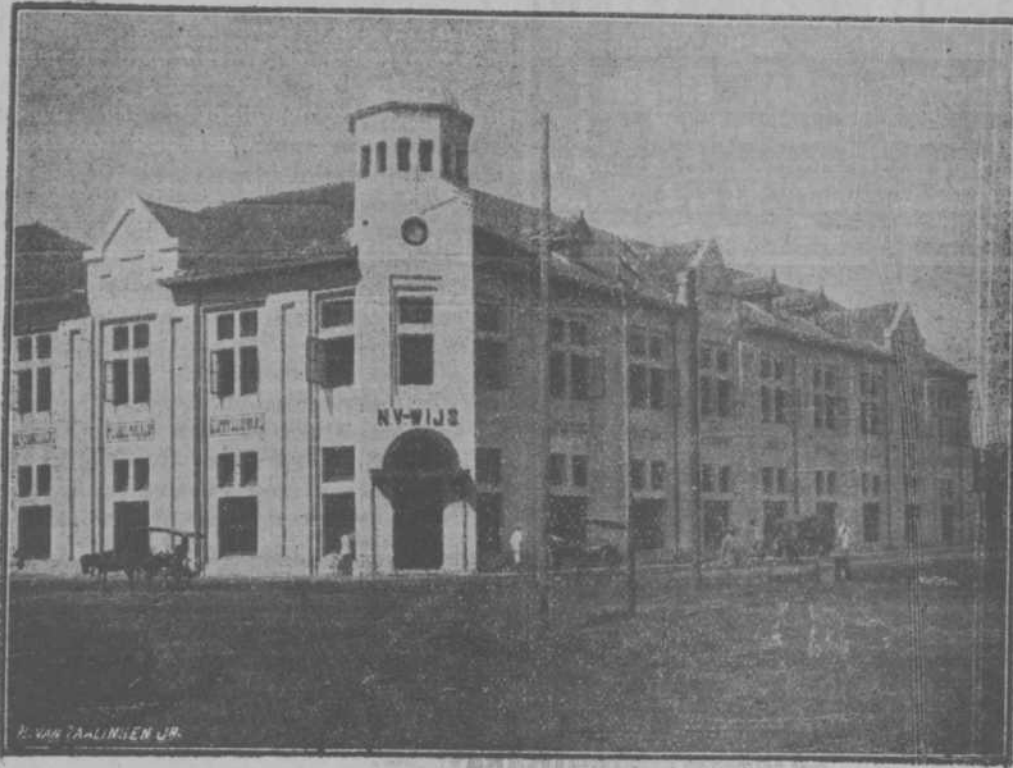
P.T.T.

Overgeplaatst van Sitoebondo naar Weltevreden de commies D.J. van Hinloo loopen Labberton; van het hoofdbestuur naar Sitoebondo de commies 3de kl. W. Kruidering; van Weltevreden naar het hoofdbestuur de commies W. N. Feis; van Soerabaja naar Probolinggo de klerk mej. A. Siahaja; van Probolinggo naar Soerabaja de klerk M. Soedarmo.

Advertentien.

Gevraagd

Op een hooggelegen thee-ondern, een **jongste geëmployeerde** voor de Fabrik. Salaris nader overeen te komen. Snelle promotie en zeer goede vooruitsichten bij gebleken geschiktheid. Brieven No. 1235 Preanger Bode.



Eerstvolgende venduties:

Maart 1920.

J. H. SALDEN
D. 30 (achter het Hospitaal)
Tjimahi.

9 Maart 1920.

M. R. SIMON
Papandajanlaan No. 61 Bandoeng.

10 Maart 1920.

COMMISSIE VENDUTIE
„WIJS“
Soeniaradjaweg Bandoeng.

11 Maart 1920.

J. DALRYMPLE
Naripanweg No. 13 Bandoeng.

15 Maart 1920.

J. KUIJPER
Nieuw Merdika No. 20 Bandoeng.

C. NEDERKOORN
Kareës No. 37 Bandoeng.

16 Maart 1920.

Th. J. DE GOEY
Majoor Intendant
Javastraat No. 42 Bandoeng.
F. Th. VAN PUTTE
Onderwijzer
Tegallega Zuid No. 4 Bandoeng.

17 Maart 1920.

B. S. DAHMEYER
Noorder Soc. straat No. 20 Bandoeng.

E. J. F. DE SCHEEMAKER
Afd. Secretaris
Katja-Katja Wetan No. 104 Bandoeng.

18 Maart 1920.

DR. WIJN
Directeur-Generaal
Ooglijders-Gasthuis „Wilhelmina“
Tjitjendo No. 1 Bandoeng.

19 Maart 1920.

J. LASTDRAGER
Kebon Kawoeng No. 64 Bandoeng.

20 Maart 1920.

J. R. VAN ALPHEN
Ingr. B. O. W.
Frisialaan No. 4 Bandoeng.

22 Maart 1920.

F. BONDSEMA
Sergt. maj.
D 54 Tjimahi.

23 Maart 1920.

B. J. ENGELSMAN
Tampomaslaan 16 Bandoeng.

24 Maart 1920.

G. DE LARUIERE KRAAT
Kapitein der Artie.
Gedong 8 No. 14 Tjimahi.

25 Maart 1920.

J. F. WAAL
Merdikapark No. 25 Bandoeng.

Verdere venduties zullen nader worden bekend gemaakt.

1405

Vendukantoor „WIJS“.

BANDOENG TJIMAH
TEL: 234
VENDUKANTOOR
WIJS
OPGERICHT: 1899.

VENDUTIE

op Dinsdag, 9 Maart 1920

ten huize van den WelEdelGeb. Heer

M. R. Simon

Papandajanlaan No. 61 (Karees), Bandoeng
van ZEd's keurig onderhouden inboedel, o. a.

Rottan voorgalerij-ameublement,

b. u. marmeren tafel en 4 fauteuils, mooie kapotok met koperen haken, Electr. lampen, gordijnen, bloemenbakken, vazen, thermometers, relieftegels en tegelschilderijen.

Keurige Bureauinstitute met draaistoel,

Mooie schilderijen en plaatwerken,

Romans (Holl., Duitsch, Fransch en Engelsch).

Prachtige Boekenkast met glas in lood,

Moderne hangklok,

koperen vazen, muurborden, vloermatten, rakken, koperen lamp.

Keurige salonbank met ombouw,

Zeet net eenpers. ledikant compleet,

2 lichte electr. lamp.

Waschtel, vuilnienkast, zeer goede gasolinelamp,

Eettafel met bijbeh. stoelen,

dispenskast, servies- en glaswerk, bierpullen, tete à tete, Electr. sigarenaansteker, theetafel, mooi klokje,

New Perfection, goedaang- en keukenrakken.

Een groote partij onderdeelen voor

lampenkappen van gekl. glas.

Europeesch touw, een partij timmerhout, spirituskoker, keukengerei.

Voorts: Tennen en potten met palmen en sierplanten en wat verder zal worden opgeveild.

Kijkavond: Maandag te voren

van 6 tot half 8 uur.

1386 Vendukantoor „WIJS”

VENDUKANTOOR

Telef. No. 356. Telef. No. 356.

Fr. de Serière & Co
Groote Commissie

Vendutie

— op Dinsdag, 9 Maart 1920

in ons tekeloos

Residentsweg 25

van een zeer groote partij meubilair en huysraad waarvan der 2 inboedels van vertrekkenden

o. m. zal worden verkoest:

veel potten, w.o. Tjadas en Terrazzo met div. sierplanten, phoenix en andere palmen, anthuriums, ezelssoeren, olifantsoeren en soorten begonias, tochtdeuren, raamhorretjes, kleerbakken, waschtale met en zonder marmer.

Groot aantal houten en rottan voorzitjes met marmer, veel leg- en dispenskasten, eettafels en eetstoelen, vierkante tafels, sampirans, schoolbanken, schilderijen en muurborden.

Schrijfbureaux met bijbeh. stoelen, boekenkasten, tokkasten en vitrines, koperen en rottanschemerlampen, New perfection komforen, gasoline komforen, filters met standaard, buffetten en dressoirs, wandspiegels, reguleurs, ballons van druklichten ontbijtserviesen, glas- en pleetwerk, koperen potten en vazen, gramofoonplaten.

Plus-minus 10 ledikanten van verschillende grootten, divans met buitzak, groote partij nieuwe kamerom-mers, 2 werktafels.

Koperen Electr. kroon w. o. 2 sterlijke met kristallen versiering, 3 druklicht-installaties compleet met leiding, doos met wajanggolekpoppen. Jap. matten. Jap. potten en pullen,

voorts:

zeer goede hakselmachines, draaimolen voor 4 personen, phonola met 24 rollen,

Spikspilinterneuwe djaltieh deuten, ramen en kofijnen.

Prima wit goed, chitsen, wollen dekens, drills.

Zeer goede kookkachel over houtskool en hout, twee z.g.a. heerenzadels, Fototoestellen, violen.

Zeer mak en mooi kinderrijpaardje schafthoogte slechts 0.91 M. twee groote geestraerde Bengaalsche bakken.

Goederen en vee kunnen worden afgebracht tot op den ochtend v/d vendutie

Kijkavond:

daags t. v. van 5 tot 7 u. 30 n. m.

Beleefd aanbevelend

Vendukantoor

1408

Fr. de Serière & Co.

HET VENDUHUIS

Telefoon 1183 — Bragaweg 48

I. BENJAMINS.

In Commissie:

Tentwagen met makke Australiër, zeer geschikt voor halen en brengen van schoolgaande kinderen, geheel compleet.

Te bevragen: „HET VENDUHUIS”

1304

I. Benjamins.

HET VENDUHUIS

Bragaweg 48

Tel. No. (huis 1609 toko 1183)

MOOIE VENDUTIE

op Woensdag 10 Maart '20

ten huize van den WelEdelGestr. Heer

R. MAIER

Kapitein van den Top. dienst,

Wilhelminastraat 9 — Bandoeng.

Specificatie nader.

Venduhouder,

1366

I. Benjamins.

HET VENDUHUIS

Bragaweg 48.

Tel. No. } huis 1096. toko 1183.

Mooie Vendutie

op Vrijdag, 11 Maart 1920

ten huize van den WelEdelGeb. Heer

A. SCHALL

Gang Tjijtjendo No. 37

Specificatie nader.

Venduhouder,

1388

I. BENJAMINS

Dieren- en

Commissie-Vendutie

C. DIECKHAUS.

Donderdag, 18 Maart 1920

N. B. De strooibiljetten gaan 10/3 te

perse.

1345

Vendutie te Trongong

op Maandag 8 Maart 1920

ten huize van den heer

Rd. POERAWINATA

wedana aldaar, van

Inboedel, Bendy, Wagen

en 2 Paarden.

C. Dieckhaus.

1167

Openbare Verkoop.

op ZATERDAG, 27 MAART 1920 des voormiddags ten 10 ure, ten vendukantore te Bandoeng, van:

1. een eigendomsperceel gelegen ter hoofdplaats Tjiandjoer, dessa Rantjabalikoelon, groot 692 M², eigendomsacte dd. 25 Januari 1915 No. 49, verp. No. 377.

2. een eigendomsperceel gelegen als boven, groot pro resto 8910 M², eigendomsacte dd. 25 Januari 1915 No. 50 verp. No. 378, beide perceelen staande ten name van den heer OYE ENG LIANG,

1158

Mr. E. C. GODDE qq.

HET VENDUHUIS

I. BENJAMINS

BRAGAWEG 48

TELEFOON. 1183.

Liefhebbers van Prachtkoeien profiteert van de kans U geboden op **Maandag 8 Maart a. s.** door „Nella Hoeve” tot koopen van prachtexemplaren van den mooisten veestapel van geheel Bandoeng. **Koopt op deze vendutie en U zult er geen spijt van hebben, deze gelegenheid te hebben benut Uw veestapel te completeeren**

Hoogachtend

I. Benjamins

Venduhouder-Commissionair.

1210

„Het Venduhuis” I. Benjamins,

BRAGAWEG 48.

TEL. TOKO 1183

HUIS 1096

Weet U al wie tegenwoordig de beste Venduhouder is (met het hoogste rendement)? de billijkste transport-

aannemer?

de Coulantste Commissionair is? de hoogste prijs geeft voor complete en gedeeltelijke

inboedels?

de hoogste prijzen maakt op Commissie-venduties?

dat is I. BENJAMINS,

Venduhouder Commissionair Transportaannemer,

209

BRAGAWEG 48.

Het Venduhuis I. Benjamins

BRAGAWEG No. 48

BANDOENG

Op Maandag 8 Maart a. s.

Wegens vertrek naar EUROPA groote VEEVENDUTIE

van buitengewoon mooi rasecht EUROPEESCH vee uit de stallen

van „NELLA HOEVE”, Lembangweg

(slechts tien minuten buiten Bandoeng aan den grooten weg), bestaande uit:

2 prachtige zwart-bonte echte Hollandsche STIEREN.

11 melkgevende en 7 zwaar bezette koeien en diverse vaarsen en KOE-kalveren.

Allen zwart-bont en beslist zuiver EUROPEESCH.

Voorts: mooie gewone SCHAPEN en Geiten benevens mooie postduiven.

Te bezichtigen van af heden in de stallen te NELLA-HOEVE en te bevragen bij:

Telefonisch alleen onder No. 1183.

I. BENJAMINS

INTERLOCAAL alleen des middags

Commissionair — Venduhouder,

tusschen 1 en 4 uur onder No. 1096.

1079 Bragaweg No. 48, Bandoeng.

Commissie Vendutie

op Woensdag, 10 Maart 1920

in de lokalen van

„WIJS”

Soeniaradjaweg op de oude plaats

van veel tweedehandsche goederen o. a.:

Berliet Auto 2 zits, 40 blikken gasoline, motorfiets merk Triumph, ijskist, schrijfmachines.

Dames- en Heerenfietsen, partij deurkrukken, masieve fietsbanden, autobanden, wielen met rubberband, american, deeleman, grobak, sportwagentjes,

kinderwagentjes, rottan wiegen, rottan zitjes, Tuin- nities zeer geschikt voor Restaurants enz., naaimachine.

Roneo duplicator, petroleum hanglampen, lichtinstallatie onderdruk, gasoline muurlampen stopflesschen.

Encyclopaedie van Winkler Prins 16 dln. Cello, albumboeken, Eau de Cologne, minjak kajoe poeth, windkussens, parasols, gedragen kleeding, wit en zwart.

Wit goed, kinderpakjes, sarongs en kaens, groote tafel voor scheersalon met scheerstoelen, Buffet met marmer en spiegel, spiegelkast, etagerkast

glazenkast, hang- en legkasten, groote spiegels.

Een partij boekbinderslijm, vaten met witte stopverf. Vaten met cement, ledikanten 1 en 2

persoons. 1 Partij balken en afbraak, zinken bladen. Werkbank, Releable en Perfection Komforen.

Fotografietoestellen, Goedangrakken, Lampentrappen, Tochtdeuren.

Rottan hoekbank, Bekleede Ameublementen Groote partij Sierplanten in tonnen en potten

Goed zingende Kanarievogels

Alsmede zal worden verkocht voor rekening van het Gouvernement.

Springbalansen, 7 Gewichten, 1 stel Handgewichten

Tafel, 2 Veerbalansen, 5 Dekkleeden, 3 Weeg- schalen, met gewichten, Een Wan.

Kijkavond: Dinsdag t. v. van 5 tot half 8.

1407 Vendukantoor „WIJS”

TE KOOP

Ben Reparatie-Atelier tevens

Auto-verhuurderij in een koel

klimaat.

Te bevragen onder No. 1341 Bur.

Preanger Bode.

Plogstert-accumulatoren.

Europeesch fabrikaat, in Indië vervaardigd. Overtreffen Amerikaansche accu's in kwaliteit en zijn GOEDKOOP. In voorraad voor elk soort automobiel, elke vorm en voltage. Accu's om Ford-auto beter te doen aanslaan ongeladen f 66.— Stationaire batterijen. Alle onderdeelen in voorraad (ook voor Delco-systeem).

Overtuigt U van de kwaliteit van ALLE onderdeelen aan ons kantoor!

Federal vrachtauto's.

Reading-Standard motorrijwielen met zijspanwagens.

S. K. F. Kogellagers. De beste lagers voor transmissies.

ALLE MATEN VOORRADIG.

Soldeerlampen, 2 L. en 4 L. met manometer.

513

50 P. K. NERING-BOGEL

Dieselmotor

Uit voorraad leverbaar:

Technisch Bureau v/h J. F. R. HELLENDORP
Soerabaja.

423

TEEKENAAR

Op het TECHNISCH BUREAU der HANDELSVEREENIGING
"AMSTERDAM" te Soerabaja, wordt gevraagd een bekwaam teekenaar.
Sollicitaties uitsluitend schriftelijk. 1307

Er is geen betere melk dan de
**Gesteriliseerde
Bear**

**Brand
Melk,**

heeft het hoogste voedingsgehalte en is niet overtreffbaar.

Ook verkrijgbaar bij: **MAISON BOGERIJEN**
en alle voornamelijk chineesche toko's.

Enige Importeurs.

E. Dunlop & Co.

97

Naam. Venn.

Maison Kuijl & Versteeg - Bandoeng,

Telefoon Nos 33, 261, 728 en 1182.

Leveranciers van Z. E. den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië

Depot der Mineraalwaterfabriek BUDDHA

Wij ontpakten weder groote zendingen, waaronder Australisch spek merk Pine-Apple, Merton, Lobsters, Fransche Champignons, Capertjes, Petis Oedang, Roode Vischjes, Hollandische Haring in blikken van 6 stuks (ook per stuk verkrijgbaar), fijne Fransche Sardines in olie en in tomaten, de allerfijne kwaliteit Zoetemelksche Kaas, Edammer Bollen, Lunchkaasjes, Puckkaasjes, Krentenroggebrood, zwart Roggebrood, wit Roggebrood, Saucis de Boulogne in groote en kleine Blikken, Delftsche Sla-Olie, Fransche Azijn, Kruiden Wijn-Azijn, Fransche Brandewijn, Likeuren van Wijnand Fockink, Dom, Sigarreaux au Maresquin, Jamaica Rhum, Chutney, Gedroogde Pruimen, Gedroogde Appelen, Gedroogde Peren, Gedroogde Abrikozen, Baking Powder in fleschjes, Verkade Nachtlichtjes en een kleine doch zeer fijne factuur Chocolade van Lindt in tabletten.

Elken Zondag verkrijgbaar Overheerlijke Erwtensop ad f 0.60 per portie. Dagelijks gelegenheid tot Dejeuneren, lunches en Diners.

837

Beleefd aanbevelend.

Gevraagd door groot kantoor te Soerabaja een Employé voor eenvoudig administratief werk. Oud-officieren der militaire administratie genieten den voorkeur. Salaris naar bekwaamheid van f 250.— à f 400.— per maand, met ruime gratificatie.
Brieven onder No. 3731 a Bureau Soerab. Handelsblad. 1187

N.V. Handel Mij. Voorheen C. M. Luijks

Bandoeng — o — Bragaweg 45 — o — Telefoon 268

**Voetballen,
Chest Expanders,
Wrightly Exercisers**

99



MALANG — Tel 341

190

ORKEST MUZIEK

Steps — Foxtrots — Walsen
eto.

Vraagt gespecificeerde opgave.

Dependance

PREANGER-KLINIEK

EMMALAAN 5

uitsluitend opname van kraamvrouwen.

1173

Zr. OSTERHELLWEG.

Bij de BALDWIN LOCOMOTIVE WORKS, Bandoeng,
NILLMY Gebouw.

Kan geplaatst worden **HEER** van middelbaren leeftijd of onder voor eenvoudig kantoorwerk en administratie.

Brieven te richten aan den Manager met opgave van verlangd salaris en volledige inlichtingen. 1215

5- Procents Nationale Fransche Leening.

Keers van Uitgifte: **PARI.**

De Leening is aflosbaar middels halfjaarlijkse trekkingen, met 50% premie d. w. z. dat voor iedere 5 Francs aan rente het stuk, dat Frs. 100.— gekost zal hebben, aflosbaar zal zijn met Frs. 150.—

De eerste trekking zal plaats hebben op 16 Sept. 1920 en vervolgens elk jaar op 16 Maart en 16 September.

De coupons worden elke zes maanden op 10 Mei en 10 November uitbetaald.

Coupons, kapitaal en premies zijn vrij van Fransche belastingen.

Inschrijvingen worden geaccepteerd tegen den koers geldende op den dag voorsiggaande aan dien der inschrijving.

Samarang: Internationale Crediet- en Handelsvereniging
„Rotterdam“

Makassar: Michael Stephens & Co.

Padang: Padangsche Handelmaatschappij

Cheribon: Geo Wehry & Co.

Bandoeng: Javasche Bank

Djocja: Javasche Bank

Te Batavia, Soerabaja en Medan dient ingeschreven te worden bij de Chartered Bank.

Er worden verkrijgbaar gesteld coupures van 5, 10, 20, 25, 30, 50, 100, 500 en 1000 francs aan rente 799

Bandoengsche accoustiek.

VII

Het kind!

Ik heb het Indische kind bewonderd en gewaardeerd, een dag of wat geleden, toen 't bal costumé voor kinderen bij Kuyl en Versteeg was.

't Was aandoenlijk van lieve kinderlijkheid, van prettige en aantrekkelijke jeugd, van oudervreugde en oudertrots. Ik had een splitje besteld, dat een jonge, maar onbekende vriend, die weer een andere vriend met een toeter de vonken uit het hoofd sloeg, al doende mede versloeg. Toen ik een kleine opmerking plaatste naar aanleiding van de gestorte lansen en m'n drijvende pantalon, zei de jonge man vriendelijk: „stik“ en trok een meisje een handvol haren uit.

De versiering was heel aardig, toen 't begon, en stuk getrokken toen het afgelopen was. Er waren misschien 150 kinderen en ze schreeuwden en gilden of het er vijf tienhonderd waren. Ook speelden ze glijbaantje door de zaal, rooverij tusschen de tafeltjes en worstelaartje met de jongens, die de consumptie droegen. Er waren veel kinderen, die huilden, omdat ze hun zin niet kregen, omdat een ouder kind hen geslagen had of omdat ze gewoon waren te huilen. En „tida maoe“ was de leuze van den avond.

Een kindbal, aardig dansen door kinderen, heb ik vrijwel niet gezien — het werd gecostumeerde kinderpret à la Max und Moritz. En als bedaagd en bezadigd man, viel 't me alweer op, dat step en fox-trot toch eigenlijk geen dansen voor kinderen zijn en vooral niet voor kinderen, die omtrent Abraham en de mosterd niet meer geheel onwetend zijn. Nuchtere ouders zullen dit met me eens zijn.

Tenslotte, slechts een vrijgezel merkt bij dergelijke feestelijke gelegenheden hoe gelukkig en muzikaal hij is.

Van kinderen gesproken... Zondagavond had de Kunstkring de leden en hun gezin uitgenodigd tot het bijwonen van een muzikaal geïllustreerde voordracht over Lohengrin.

Enkele leden bleken deze vriendelijke invitatie zoodanig te waardeeren, dat zij tot zelfs de jongste lichte van hun gezin hadden opgeroepen en meegebracht. Ik zag, en werkelijk met eenige lichte verbazing, een meisje en een jongetje van een jaar of zeven, acht. Na wordt weliswaar het moderne kind meer tot in de fijnere vezels gecultiveerd, wordt zijn opvoeding meer kunstzinnig, als aesthetisch gebaseerd, snapt het op zijn zevende jaar, wat mij vroeger op den dubbelen leeftijd nog onwetend voorbijgingen, maar Lohengrin is in wezen toch geen kindermusiek. In dat opzicht voldoet Catharina van Rennes beter.

Bovendien is het Kunstkring-zaaltje niet al te ruim, was het Zondagavond zelf overvuld. En menschen op leeftijd stonden daar drie dramatische Wagneriaansche bedrijven van het eene been op het andere te wiebelen. Het jongetje en het meisje zaten, ieder op een eigen stoel. En savoueerden het Graalmoetief en het Lohengrinmoetief en de Brautfahrt en de explicaties van den geachten spreker. Overigens moet ik eerlijk toegeven, dat ze zoet en gehoorzaam zijn geweest en niet gehuild en niet met hun neus gesnoeven hebben en niet op ongelegen tijden plasjes moesten doen.

Een wetend man, die bijna drie uur lang in een hoekje stond, dacht aan muzikale wonderkinderen. Dan heb ik natuurlijk niets gezegd. En dan hebben ze den leeftijd voor Lohengrin en het muzikale drama reeds overschreden.

Maar een andere meneer vermoedde, dat de baboe haar uitgaansavond had en dat ma vermeende, dat de kinderen toch ergens moesten blijven. In dat geval, zou ik het bestuur van den Kunstkring raden in den vervolge een apart zaaltje met baby-box en met vertrouwde bewaking beschikbaar te stellen. Vooral indien er bij geval nog eens een voordracht over Salome wordt gehouden, lijkt me dat aanbevelenswaard. Er zijn grenzen. . . .

Hoe vergankelijk is tenslotte alles. Tot zelfs de kunst toe.

Er is een tijd geweest dat J. H. Speenhoff, de liedjeszanger, de meest roemruchte en de meest oprechte Bohémien van onze polders was. In die tijden negeerde hij de bourgeoisie, schold hij de kruideniers, hoorde hij de duifheid en de bekrompenheid, de thee en koffiekranjes. Precies als Aristide Bruant, die zich trouwens later ook bekeerd heeft.

Toen hij ouder en getrouwd en huisvader was, hing hij zich rangeeren. De jongste luiting van dit rangeer-terrein is te vinden

in de Haagsche Post van 3 Januari 1920. En in de advertentie-kolommen. Het is de Nieuwjaarswenschen van de Hof-Stoomkoffiebranderij en Theehandel Hendrik van der Vijver te Rotterdam. Onder het lied staat Speenhoff. De „minnezieke minstreel van de mariniers“, zoodaas Brusse hem eens roemde, die thans langs de lijnen van burgerlijke geleidelijkheid wijlen den dichtsterlijken lantaarnopsteker benadert!

Dit is het begin:

Aan het edel Nieuwjaarswenschen
Doet ook van der Vijver mee
En hij wenscht het heele mensdom
Van der Vijver's fijne thee.

En dit zijn de slot-strophen:

Met zoo velen blijft hij wenschen
Dat ons land wordt drooggelegd
Van der Vijver's thee en koffie
Brengt dan wel de rest terecht.

Iedereen wenscht hij het zijne
In ons heele vaderland
Voor zich zelf den lof en achting
En den steun van elken klant.

J. H. Speenhoff, nieuwjaarswenschen dichtende voor een Hof-Stoomkoffiebranderij! De tijden zijn duur; geest en artisticeit laten zich niet altijd willig exploiteeren — och, tenslotte is dit dichtwerk meer zielig dan bevreemdend. *L'art pour l'art*... wie lacht daar?

Met onze armee is het blijkbaar triestig gesteld. De militaire vrienden inde bitterronde — hoe weinig zijn er tenslotte *pauvra causa* gebleven! — zeiden, dat het nog erger was dan een faillissement of uitverkoop wegens liquidatie. Er worden weer tienduizend man afgepingeld van hetgeen toch reeds een geraamte was. Als dat zoo doorgaat, houden we tenslotte alleen het korps militaire paar denoppassers, de postduiven, het anderhalve bataljon deur- en gangbewakers van het de partement, den generalen staf en de vijfde afdeling over. De rest wordt zoetjes-aan afgeschafte of door electro-motoren en mechaniek vervangen.

Een geheime paragraaf uit de opdracht van den minister om de legervermindering voor te bereiden, is nog niet algemeen bekend. Daarom kan zij in dit verband even besproken worden.

„Het geeft niets,“ schreef de minister, „of we nu al kankeren en mopperen, maar de roode heeren trekken me zoodanig aan m'n jaspanden, dat we de zaken moeten in krimpen. Voor dit jaar tienduizend, 't volgende jaar vijftienduizend en zoo ieder volgend jaar wat meer. Zoodra er niets positiefs meer is, gaan we met negatieve werken (vide de algebra-boeken van Derksen en de Laive).“

En de minister ontwikkelt dan het volgende plan tegen den B.V.:

Zoodra de eerste berichten van 's vijand's voorgenomen landing binnenkomen, zal het korps militaire paardenoppassers hem tegemoet trekken en hem op de landingsplaats feestelijk ontvangen met limonade of bier, een aangekleeden boterham en een sigaar per man.

De vijfde afdeling berekent tot in ettelijke decimalen nauwkeurig de te verstrekken hoeveelheden per hoofd en het kostende. En zal vervolgens trachten, door slinksche toepassing der tarieven, den vijand met dit kostende te belasten. De duiven post zorgt voor de berichtgeving en de ordonnansen van het departement zullen voor het eerst in hun lange en luie leven eenig werk moeten verrichten: het feestelijk versieren van het gebouw en vooral van de leeszaal van de bibliotheek.

De souschef van den generalen staf zendt vervolgens — op geschept papier — een uitdaging aan den vijand om de zaak op de krijgspelkaart van Radjamandala, die hij natuurlijk even goed kent als onze Stakkunstenaars, te komen invechten. Iedere staf wijst vijf kampioenen aan, waarbij ook eenigszins op lichamelijke en niet alleen op geestelijke kracht ware te letten, voor het geval de discussies tot geen theoretisch resultaat mochten leiden. Het vijandelijk leger vermaakt zich inmiddels te Batavia of te Soerabaja met de bioscoop en de diverse strijksjes niet aan den vijfkamp-deelnemende stafofficieren van organisatorischen aanleg kunnen aldaar deze en andere te ontwerpen feestelijkheden leiden.

De heele geschiedenis wordt dan verder genoegeijk in de bibliotheek en op de krijgspelkaart uitgemaakt en aangezien onze staf theoretisch voor niets en niemand terugdienst en bovendien geestelijk zeer sterk staat, winnen wij de partij om zoo te zeggen, tusschen twee splitjes in. De vijand wordt, zoodaas trouwens ook bij iedere manoeuvre gebruikelijks was, gekraakt; de generale staf verwerft onverwelkbare lauweren en biedt den verslagenen een feestmaal en een herinneringsoorconde aan, de vijand scheept zich weer in en de legeradministratie begint een uitvoerige en opgewekte correspondentie over het vraagstuk, wie den feestmaaltijd moet betalen en of het vijftal geestelijke strijders beschouwd moet worden als te zijn geweest op excursie dan wel op meerdaagsche oefening. En dan doen we verder of er niets gebeurd is.

Het is inderdaad de eenige oplossing.

De vorige week heb ik er reeds op gewezen, hoe het uitblijven van 'de extra-maand traktement tot in de meest fatsoenlijke kringen beertjes en geldnood heeft veroorzaakt.

De illustratie is niet uitgebleven.

Want men fluistert, dat in één van de meest mondaine circles van deze, onze mondaine woonplaats, de namen van eenige vooraanstaande vertegenwoordigers van de regeering, eenige kopstukken uit de ambtenaren-wereld, aan het zwarte bord der publicaties in de soos gespijkerd zijn als... *wan betaaler!* Uit maatschappelijk solidariteits-gevoel hebben toen eenige voor-mannen uit de cultures hen daar gezelschap gehouden.

Het is een gevaarlijk antecedent — hoe moet dat, indien de diverse toko's dit voorbeeld gaan volgen en in hun étalage ook dergelijke publicaties plaatsen? Het zou de étalage natuurlijk buitengemeen aantrekkelijk maken, maar waar blijft op die manier, en dan nog wel in deze benauwde dagen, het ambtelijke prestige?

ZACHARIAS.

Uit de Pers.

Vakcentrale en staking.

Wij lezen in de *Locomotief* de volgende beschouwing:

De wordings-geschiedenis van de Vakcentrale is nauwgezet gekronikeerd in de kolommen van dit blad. Wij hebben van stonde aan de communistische oogmerken van deze organisatie doorzien en op haar gevaar voor de Indische maatschappij met nadruk gewezen.

Thans tracht de Vakcentrale zich te vermommen in het haar allerminst passend kleed van een Vakverbond, dat het natuurlijke hoofdkwartier van alle gezonde vakactie behoort te vormen.

Maar dit is *camouflage*, gelijk zelfs de naam een *camouflage* vormt. Zij heet oorspronkelijk *Revolutionnaire Socialistische Vakcentrale*, en op het Kerstcongres te Djokja is deze naam alleen hierom gewijzigd, wijl men vreesde, dat het anders aan gouvernements-ambtenaren niet mgelijk zou zijn, zich er bij aan te sluiten. *Revolutionnaire*, door en door revolutionnaire is zij echter in opzet en wezen, en wanneer zij zich sinds 26 December 1919 niet meer zoo noemt, verbergt zij slechts de vlag, die openlijk haar karakter zou verkondigen.

Dat zij door en door revolutionnaire is, dat zij is communistisch, dat zij is *bolsewistisch*, gaan wij bewijzen met aanhalingen uit verslagen van haar wordingsgeschiedenis.

Op het October-congres der S.I. te Soerabaja, waarin de communistische strooming overheerschte, is ook de Vakcentrale uitvoerig besproken. Zij was toen nog in staat van wording en bleek toen reeds geheel en al welbewust richting te nemen op de I.S.D.V., de partij der Indische communisten, die zich ten onrechte socialistischen noemen, kort om: de oude Sneevliet-groep, Soerjopranoto, toen nog de leider der Vakcentrale, liet zich over haar doel op het S.I.-congres o.m. volgenderwijze uit:

„De Revolutionnaire Vakcentrale heeft ten doel concentratie van alle beschikbare krachten. Zij heeft de politieke macht te veroveren, onder meer ter verkrijging van het gemeenschappelijk maken van de voortbrengingsmiddelen en het kapitaal.“

De inleider zette zijn toekomst-fantazie o.m. op deze wijze voort:

„Een parlementaire actie is niet mogelijk, omdat er geen parlement bestaat, maar spr. heeft zich een eigen parlement gedacht, te vormen uit twee of drie gedelegeerden van elke vakvereniging. Daaruit ware zeven of acht personen te kiezen bijwijze van ministerraad en een uitvoerendesaad.“

„Op deze manier weet men precies wat het volk eigenlijk wil en zal spoedig een werkelijk parlement verkregen worden.“

„Daarvoor zal de S.I. desnoods „op ijzer“ bijten, dat agar-agar zal blijken.“

Tjokroaminoto zette deze communistische fantazie voort door mee te deelen hoe de politieke verenigingen met de Vakcentrale zullen samenwerken ter bestrijding van „verkeerde regeerings-handelingen“. En hij voegde er o.m. de waarschuwing aan toe:

„Bij 'deze actie zal men desnoods niet terugdeinzen voor een algemeene staking, als zulks noodig wordt geacht.“

Ter zelfde vergadering dikt Bergsma — de opvolger van Sneevliet als redacteur van *Het Vrije Woord* — de bedoelingen der vorige sprekers nog eens aan door te betoogen, dat politiek moet worden gevoerd met gebruikmaking van de vakvereniging. Er voerden overigens vrijwel uitsluitend sprekers van de I.S.D.V.-richting het woord. Enkele meer bezadigde stemmen bleken zonder invloed.

Sterker nog kwam het ware karakter der Vakcentrale op het Djokjasche congres het licht. Semaoen had daar de leiding. Hij bestreed o.m. de meening van Douwes Dek-

ker, dat men het Nederlandsch kapitalisme desnoods met behulp van vreemd kapitaal uit Indië moest verdrijven en liet zich bij die bestrijding volgens het verslag van het Indonesisch Persbureau o.m. volgenderwijze uit:

„Niet met welk kapitaal ook, noch met het Amerikaansche noch met het Japansche, moeten wij samenwerken; ook niet met de sociaal democraten, die in de S.D.A.P. zijn georganiseerd en beweren te strijden binnen het raam van het kapitalisme.“

„Met wie, wij Indische arbeiders, in verbinding moeten staan.?“

Met hen, die thans in Europa bezig zijn de tegenwoordige maatschappelijke orde onderstboven te gooien; met de *bolsewisten*.“

Semaoen gewaagde in dit verband van „de broeders Sneevliet en Wijnkoop“ en eindigde met den uitroep:

„Laten wij ons in verbinding stellen met de *bolsewisten* van andere landen.“

Van enkele meer bezadigde elementen kwam eenig protest en terwille van de eenheid trachtte Semaoen eenige uitdrukkingen te verzachten. Met „revolutie“ was niet kwaads bedoeld en de *bolsewisten* meenden het goed. Maar van den indruk dat de Vakcentrale in communistische richting beoogde te werken, viel daarbij niets weg te wischen. Het bleek bovendien nog eens duidelijk, toen de praktische werkzaamheid aan de orde kwam.

Er werd besproken, hoe de Vakcentrale zich ten aanzien van stakingen zou gedragen. Het Indonesisch Persbureau *) vatte de verschillende meeningen samen en gewaagde 't eerst van de meeningen van Semaoen en Bergsma, in het verslag als „hel roode *bolsewisten*“ aangeduid:

De eersten willen onvoorwaardelijk ondersteuning van elke staking, ook de niet goed georganiseerde en niet principieel-noodzakelijke.“

De andere spreker. . . Wel, er waren andere sprekers, die alweder een bezadigder standpunt innamen en op Semaoen een soort „middenstandpunt“ brachten, dat zich laat weergeven met zijn woorden: „Staakt niet bij elk geschil, maar overweegt alles goed!“ Deze laatste nietszeggende woorden hadden dezelfde „verzoenende“ bedoeling als de vergoelijkende definities van revolutie en *bolsewisme*. Het doel werd bereikt: Semaoen werd gekozen tot voorzitter van de Vakcentrale en Bergsma (door Alimin ten Congressse aangeduid als „de uiterst *bolsewistische* socialist in ons midden“) tot penningmeester.

En tot secretaris Najoan, de stakingsorganisator te Semarang, die zich bij ons als bestuurslid van een juist opgerichte Typografenbond was komen aanmelden.

Genoeg.

Ook voor de enkelen, die nog in onwetendheid verkeerden omtrent den aard der Vakcentrale, zich door het misleidende woord van de wijs laten brengen, moet het na het bovenstaande duidelijk zijn, dat wij de Vakcentrale niet als „partij“ in de staking kunnen erkennen en middellijk 'noch onmiddellijk met haar in onderhandeling kunnen treden. Duidelijk moet het trouwens voor een ieder zijn, dat de Vakcentrale, waarin de Semaoensche en Bergsma'sche beginselen overheerschen, met haar houding in de actie in het Semarangsche drukkersbedrijf niet anders dan de praktische toepassing levert van haar funeste theorieën over de staking als middel — niet tot economische lotverbetering, doch tot politieke machtsaanwinst.

*) Van dit bureau is Soewardi Soeryaningrat de leider, dezelfde die in de Typografenvergadering in den Semarangschen Schouwburg mede het woord voerde.

Advertentien.

MAISON BOGERIJEN

Vanaf heden dagelijks Versche
appelbollen à f 0.30 per stuk.
995

B. N. I.

BRANDPREMIE

2.50 's jaars per 1000.—

Gevraagd te Bandoeng.

voor tijdelijk, tijdens verlof naar Europa van den tegenwoordigen functionaris een:

MAGAZIJNMEESTER

tevens Chef Werkplaatsen met ingang van 1 Mei a.s. Salaris naar bekwaamheid maximum f 300,— 's maands. Sollicitaties worden ingewacht voor 20 Maart a.s. Bureau Gemeentewerken, Kleine Lengkongweg Bandoeng.

De Wed. Directeur Gemeentewerken,
1314 A. POLDERVAART.

Gevraagd:

Voor ondernemingskantoor, bergklimaat, wel-
onderlegd **employé**, Hollander, voor
correspondentie en boekhouding, grondige
kennis van Engelsch vereischte.
Beginsalaris f 300.— f 450.— naar gelang
van bekwaamheid, vrij woning plus jaarlijk-
sche gratificatie. Sollicitaties met volledige
bijzonderheden omtrent genoten ondewijs
etc. met referenties aan Francis Peek & Co.
Ltd, Batavia. 1327

Scholen te Bandoeng.

In klein Hol. gezin bestaat gelegen-
heid tot opname van 1 of 2 kinderen,
serieus toezicht, bill. cond. Goede ref.
Br. ond. No. 1312 bureau van dit blad.

Gediplomeerd verpleegster

en
Leerlingverpleegster
GEVRAAGD

In een inrichting in koel klimaat aan-
vangssalaris resp. f 175.— tot f 200.—
en f 50.— tot f 75.—

Brieven onder No. 7704, Bureau
Preanger Bode.

HEEREN WINKEL R. WILLE

Tel. 258 — Bandoeng
VOORRADIG:

Heerenschoenen

in
Groote Verscheidenheid
zeer billijke prijzen.



Fil d'écotte Sekken in effen
kleuren. Sokhouders. Bretels,
Zakdoeken, Dassen.

**Featherweight
Waterproof
Rogenjassen.**

Speciaal voor het Tropische kli-
maat vervaardigd. 16

Inhoud van het Algemeen Landbouwweekblad voor Ned. Indië, van 5 Maart 1920.

Hoofdartikelen: Bastonderzoek en Productieopnamen, in verband met Uittuning in oude Tuinen (Voordracht gehouden op de Rubberplantersvergadering te Bandoeng op 25 Februari 1920, door den heer C. A. Gehlsen, Administrateur der Gouvernements Rubber Onderneming „Vada“). Bruine Binnen Bast. Voordracht gehouden op de Rubberplantersvergadering op 25 Februari 1920, door den heer J. R. Harmsen. Landbouwberichten uit Indische Bladen: Vrije Arbeiders. De Oliefabriek Insulinde ter Oostkust van Sumatra. Klachten over Robusta-koffie in Amerika. Het Arbeidsloon in den Landbouw op Java. Het Arbeidsvraagstuk. Over de Bereiding van Zwavelzure Kinine en hare Geschiedenis Java en Britsch-Indië. Een Pionier. Het Uitvoerecht op Rubber. Vereenigingsnieuws: Plantersvereniging „Semarang-Kedoe“. Vergaderingen. Boekentafel. Malangsche Landbouwvereenigingen. De Effectenmarkt. Bataviasche Vereeniging voor den Rubberhandel. Kinabast. Coca. Handels- en Marktberichten, productie opgaven: De Indische Producten markt, Jaarverslagen en Financieel Nieuws: Olie fabriek Insulinde. London Rubbermarkt. Rubber Producties. Mutaties en Personalía. Beursnoteringen van Batavia. Laatste Nieuws: Singapore Rubbermarkt.

770

Planters, leest het Algemeen Landbouw weekblad voor Ned. Indië.

Dr. STIGTER

zoekt voor zijne kliniek te Garoet
eene **Gediplomeerde verpleegster**
en
eene **Leerling-verpleegster.** 579

Dames-Mode-Atelier

VOGUE

Speciaal adres voor

**Mantelcostumes
Bal- en
Receptie Toiletten
en Bruids Toiletten**
enz. enz.

Stalen met prijsopgave per costuum
worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Dames-Mode-Atelier,
VOGUE

187 Katja-Katja Wetan 127.

De Eerste Nederlandsch-Indische
Ziekte- en Ongevallenverzekering Mij.

„E. N. I. Z. O. M.“

Hoofdkantoor: WELTEVREDEN.
Bijkantoren: BANDOENG, SEMARANG,
SOERABAJA, MEDAN (DELI).

Sluit tegen concurreerende premiën.
Ongevallen- en Ziekte (Per-
soonlijke en Collectieve)
Passagiers-, Goederen-,
Noodhaven-, Reis-, Auto-
mobiel- en Brandverzeke-
ringen. Coulante Zakenbe-
handeling.

Bijkantoor BANDOENG
Regentsweg Nummer 6.

162

femina

DAMES MODEMAGAZIJN
WELTEVREDEN BANDOENG

**Dames en kinder wollen ondergoedoren
Wollen Tricot dames- en kindermantels
Wollen Shawls met bijpassende mutsen
Wollen kinderhandschoenen
Wollen kindermutsen.**

Beleefd aanbevelend

A. Wittevronghel,

1387

ex-directrice firma v/d VEEN, Weltevreden.

SPAARBANK TE BANDOENG

Proefbalans onder ultimo Februari 1920

Debet

Aan Hypotheek	f 1288613.34
„ Obligatie	62099.31
„ „/pand	51734.84
„ Effecten	204499.38
„ Belegd Reservefonds	107331.25
„ Kassa	1652.54
„ Dividend	3615.50
„ Inventaris	566.75
„ Dubieuze Debiteuren	1.—

f 1720113.91

Aan Onkosten	f 4155.22
„ Bruto Winst onder Ult. Febr. 1920	19409.21
1428	f 23564.44

Credit

Per Deposito	f 253270.55
„ Gewonen Inleg	1105300.—
„ Javasche Bank I. L. 159	148025.54
„ Reservefonds	116416.05
„ Reserve Koersverschillen Eff.	5000.—
„ Reserve Dubieuze Debiteuren	2000.—
„ Saldo Winst 1919	70692.55
„ Bruto Winst onder Ult. Febr. 1920	19409.21

f 1720113.91

Per Rente rekening	f 22319.79
„ Commissie	1244.65
1428	f 23564.44

THE BALDWIN LOCOMOTIVE WORKS

**U.S.A. Fabrieken te Philadelphia, Eddystone,
Burnham, Pittsburgh.**

Het bijkantoor te Bandoeng neemt orders aan op locomotie-
ven, reserve-deelen, vlampijpen, **Rails**, profiel-ijzer, bogies
en onderstellen voor tramwagens, stoomwalsen, trucks, trac-
tors, beton-ijzer, **Waterleiding-pijpen**, machinerieën voor
olte- en suikerfabrieken, etc. etc. Deze materialen worden ver-
scheept van **Onze Dokken** met **Onze Eigen Zee-
schepen** naar **Alle** deelen der wereld, zoodat wij de
Concurreerendste prijzen en **Kortste** leveringstermij-
nen kunnen geven. Technische Bureaux en Handelshuizen
spaar daarom Uw uitgaven voor agenten en inkoopbureaux in
Amerika, spaar Uw kosten en tijd aan telegrammen en cor-
respondentie en stelt U in verbinding met ons Bandoeng kan-
toor en Gij zult over onze noteringen tevreden zijn.

435

Mij. J. R. DE VRIES & Co., Bandoeng

ONTPAKTE:

EEN UITGEBREIDE BEZENDING

Kantoorboeken
Schetsboeken
Schaakboeken
Bridgeboeken
Doorschrijfbouken

POËSIE- EN RECEPTIE-ALBUMS.

Passerdoozen en Passers
Zwitsersche Kwaliteitsarbeid.

Graadbogen
Driehoeken
Dubbele Decimeters
Verfdozen
Linialen
Teekenhaken

Perry- Kroontjes- en Shellfish-pennen.

BRIEFVENWEGERS

19

De Coöperatieve

Wij vestigen de aandacht van het publiek op de ondervolgende artikelen en SPECIAAL op de PRIJZEN.

Potlooden van Eberhardt Faber No. 4 B	per stuk	f 0.15
idem idem	"	" 0.07
Blauwe driegaatjespennen	dozijn	" 0.15
Vulpenhouders Seres	stuk	" 4.25
Vulpenhouderinkt	flesch	" 0.35
Kleefpasta	pot	" 1.25

Rode en zwarte inkt enz.

Blocnotes voor kantoor gebruik in diverse formaten van

f 0.30, f 0.45 en f 0.75

Dames, gebruikt onze Havermoth-Zeep: prachtig voor de huid. Beproeft onze gedroogde vruchten en vruchten op water

Prijzen verre beneden den marktprijs.

Wij vestigen er speciaal de aandacht op dat in de Coöperatieve een blik verse Haring van 6 stuks slechts f 3.— kost.

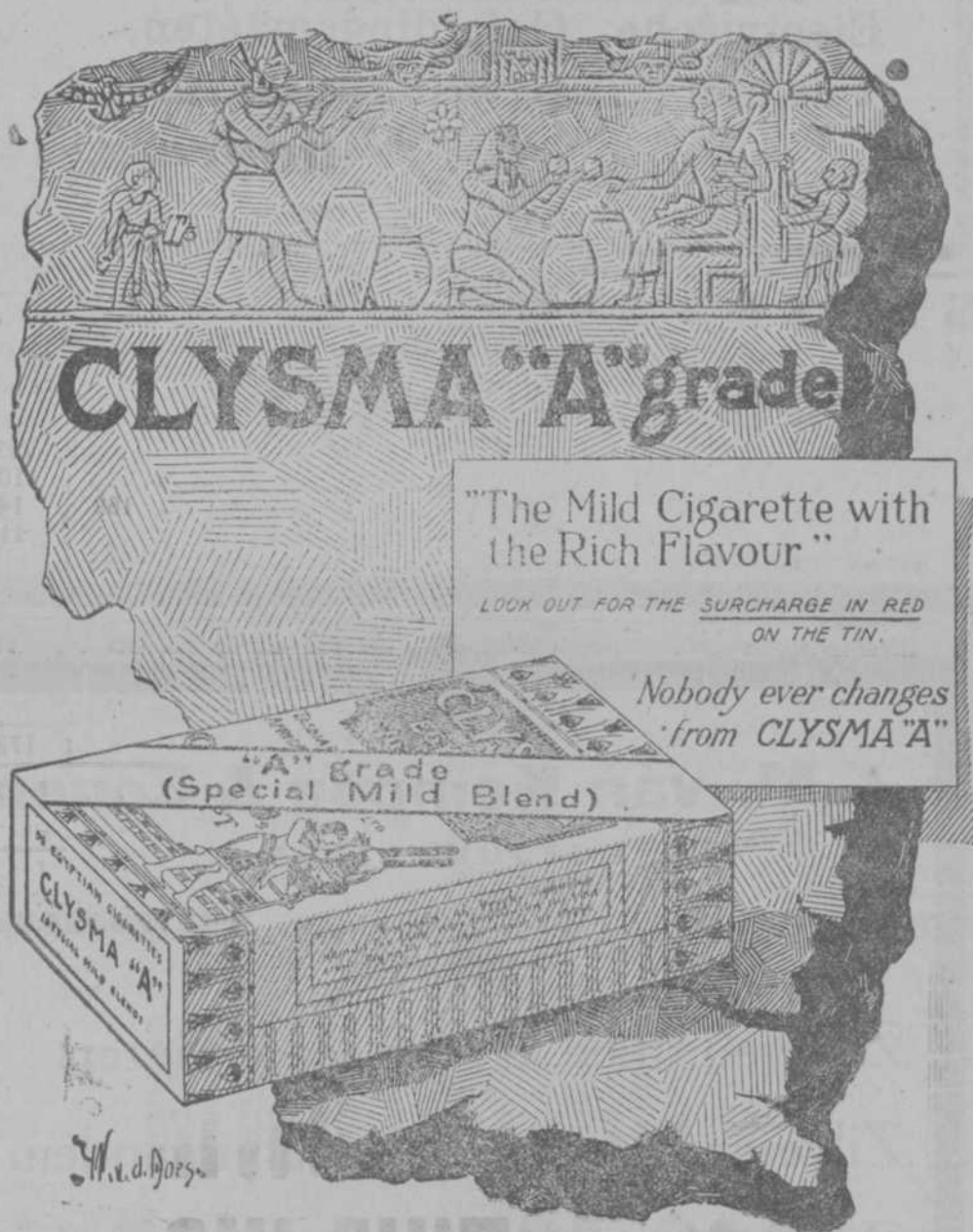
Concurrentie onmogelijk

Eerstdaags verwachten wij de ondervolgende artikelen

Bevrit (vleesextract); **Haring** in kleine blikjes, **Celerisant** in fancy-potjes; Holl. **Jenever**, eigen import; **Goudsche kaas** à f 1.50 per Achtste;

In een woord te veel om op te sommen. Bezoekt daarom onze TOKO die door VERANDERING een gemakkelijker overzicht mogelijk maakt.

1409



272

SIGAREN-MAGAZIJN „HOLLANDIA”

Bragaweg 1— Telefoon 419 :— BANDOENG

IN VOORRJD:

Clysmas

Maspero

Laurens

Melachrino

Sigaretten

65

GROOTE KEUZE

LEPELS, VORKEN,

MESSEN EN ANDER TAFELGEREI
ORFÈVRERIE & GUIVRERIE d'ART.

JENNY & Co.

Magazijnen:

Weltevreden, Rijswijkstaat 28, Fransche buurt.
Soerabaja, Pasar Besar 45.

89b

Nederlandsch-Indische Handelsbank

Opgericht te AMSTERDAM in 1863

Maatschappelijk Kapitaal f 60.000.000.—

Uitgegeven en Volgestort f 45.000.000.—

Reserve f 29.000.000.—

Hoofkantoor te Amsterdam met Bijkantoor te 's Gravenhage.
Hoofdagenschap te Batavia met Bijkantoor te Weltevreden.
Kantoren in Ned. Indië

Ampenan, Bandoeng, Cheribon, Indramajoe,
Makassar, Medan, Menado, Pekalongan, Pro-
bolinggo, Semarang, Soerabaja, Tegal, Tjila-
tjap.

Kantoren buiten Ned. Indië: Singapore, Hongkong.

Bankiers te Londen;

The London Joint City & Midland Bank Ltd.

Swiss Bank Corporation.

Williams Deacons' Bank Ltd

Bankiers in New-York:

Guaranty Trust Coy of New-York,

Goldman Sachs & Co.

De Bank Koopt te Verkoopt Wissels en verstrekt Reiscredietbrieven op de voornaamste plaatsen der Wereld; belast zich met de uitvoering van Effectenorders zoowel aan Indische als Amsterdamsche Beurs en doet

ALLE ANDERE BANKZAKEN

Opent Giro-Rekeningen en neemt Gelden in Deposito tegen rentevergoeding van: 4 % voor deposito's met eene opzeggingstermijn van 12 maanden

3 1/2	"	"	"	"	"	"	6	"
3	"	"	"	"	"	"	3	36

Ontvangen:

Een geheel nieuwe collectie

**Chique hoeden
en voiles.**

**Japonnen,
blouses
en rokken**

**Engelsche
regenmantels**

in alle kleuren, met ingezette en raglanmouwen

Steeds voorhanden:

Onze bekende **R.W. en**

Bon Ton

Corsetten

Firma vd Veen

BRAGAWEG 63
BANDOENG

Firma vd Veen

NOORDWIJK 24
: BATAVIA :

34

MANNESMANNRÖHREN

WERKE
DÜSSELDORF

ALLEENVERTEGENWOORDIGERS
LINDETEVES-STOKVIS.

MANNESMANN

NAADLOOZE STALEN
BUIZEN

VOOR:

Gas-
Water-
Stoom-

Leidingen

Hydro-Electrische Installaties,
Electrische Geleidingsmasten,
Telefoon-, Telegraaf-Lantaarn-
palen enz.

1385

H. H. TEEKENAARS!

Wij ontvingen een groote zending

Celluloid driehoeken 45 en 60 gr.

Vloeibare Oost-Indische inkt;

Teekenhaken 30 en 36"

**Ongeprepareerd lichtdruk-
papier in rollen van 25 M.**

Calqueerlinnen;

Millimeter-papier;

Teekenpotloodenvan Joh. Faber.

1219

N. V. Mij. VORKINK, BANDOENG.

Machines-Dynamos-Automobiel-Oliën

CONSISTENTVET.

9c

West Java Handel Maatschappij.

GOEDKOOPE AANBIEDINGEN!!!

Gouden Armband-Horloges,
vierkant model met Radium,
voor breede band f 40.—

14 Karaats gouden colliers
met soliede sluiting f 9.—

Gouden Portret-medaljons met
steentjes bezet zeer mooi voor
2 portretten f 20.—

Ring bezet met 11 spierwitte en pracht Orient
Safier f 160.—
Pendant van bovenstaande als leontine f 160.—

Moderne Leontines bezet met 4 witte briljanten
en 4 diamanten, platina vating f 150.—

Hoog moderne Gouden Armbandhorloges met uitbrekbare gouden band bezet met zuiverwitte dia-
manten, 1e klas Zwitsers Anker Uurwerk met 10 jaar garantie slechts f 95.—

MAGAZIJN „DE CONCURRENT“

JUWELIERS — HORLOGERS — GOUDSMEDEN 148
BRAGAWEG 41 BANDOENG

J. M. van Kempen & Zonen

HOFJUWELIERS

RIJSWIJK 18

WELTEVREDEN

Zilveren thee en moccaserviezen.

Zilveren brood en bonbonmanden.

Zilveren tasschen.

GROOTE KEUZE.

87

N. V. Autohandel & Technisch Bureau

WOLSELEY-PALACE

ACHTER HET POSTKANTOOR

— TELEFOON No. 105.

WOLSELEY CARS Binnenkort worden verwacht de gemoderniseerde



**WOLSELEY-
CARS**

met groot
klimvermogen

The Mark of Reliability.

Thans in voorraad:

1½, en 2 ton **Rainier** vrachtwagens een sportmodel
Chandler 6 cyl. 4 zits.

Groote verscheidenheid van Autobenodigdheden en onderdeelen
w. o. **Origineele Bosch**-bougies en
magneten. **Banden** Michelin, Dunlop en Amerikaan-
sche banden.

Reparatie-atelier met inrichtingen voor accuvulling, autogeën las-
schen, vulcanisering en schilderwerkplaats.

161